

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

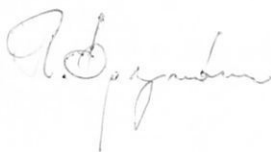
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1970

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

ΔΩΡΕΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

1970 ΔΗΜ

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

(ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ Α-Β ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ Α-Β)

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1970

ΙΟΤΟΛ ΣΥΟΜΕΣΩΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος τοῦ Δημοσθένους.

Ὁ Δημοσθένης, υἱὸς τοῦ Δημοσθένους καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐγεννήθη τὸ 383 π.Χ. Οἱ γονεῖς του ἦσαν πλοῦσιοι· καὶ ὁ μὲν πατὴρ του κατήγετο ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ δήμου Παιανίας, κειμένου πρὸς Α τοῦ Ὑμηττοῦ (ἔπου νῦν τὸ χωρίον Λιόπεσι), ἡ δὲ μήτηρ του ἐξ ἑλληνικῆς οἰκογενείας διαμενούσης ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ (νῦν Κριμαίᾳ).

Ἐπταετῆς ὁ Δημοσθένης ἔχασε τὸν πατέρα του, ὅστις ἀποθνήσκων ἀφῆκε τρεῖς ἐπιτρόπους τῶν ἀνηλίκων τέκνων, τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς θυγατρὸς. Ἄλλ' οἱ ἐπίτροποι δὲν ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀποθανόντος· διότι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀνερχομένην εἰς δέκα πέντε τάλαντα ἐσπατάλησαν σχεδὸν τελείως. Ὡσαύτως οὗτοι καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Δημοσθένους παρημέλησαν· ἀλλ' οὗτος φιλομαθῆς ὢν καὶ ἐπιμελὴς κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀρτίαν μόρφωσιν· ἐμαθήτευσεν παρὰ τῷ ρήτορι Ἰσαίῳ καὶ ἐμελέτησε τοὺς λόγους τοῦ Ἰσοκράτους, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Θουκυδίδου, τὴν ὁποίαν, ὡς λέγεται, ὀκτάκις ἀντέγραψε καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεμνημόνευσεν.

Ὅτε ἐνηλικιώθη, κατεδίωξε δικαστικῶς τοὺς ἐπιτρόπους ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ διδασκάλου του Ἰσαίου καὶ κατώρθωσε μικρὸν μόνον μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας ν' ἀναλάβῃ. Διὰ τοῦτο ἀναγκασθεὶς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπολεσθείσης περιουσίας ἐγένετο λ ο γ ο γ ρ ά φ ο ς· ὡς τιοιοῦτος συνέτασσε λόγους δικανικοὺς χάριν ἄλλων καὶ μεγάλως ἐξέτιμᾶτο. Ἄλλὰ τὴν δόξαν του ἀπέκτησεν ἐκ τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας κατὰ τοῦ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὅστις ὁσημέραι ἀυξανόμενος διενσεῖτο νὰ κυριαρχήσῃ ὅλης τῆς Ἑλλάδος· τοῦτο βλέπων ὁ Δημοσθένης εἰργάζετο διὰ παντὸς τρόπου ν' ἀνυψώσῃ τὸ φρόνημα· συμπολιτῶν του ὑπενθυμίζων εἰς αὐτοὺς τὰ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιαῖς κα-

τορθώματα τῶν προγόνων. Καὶ ἄφ' ἑνὸς μὲν ἀντηγωνίζετο πρὸς τοὺς φιλιππίζοντας ἐν Ἀθήναις ῥήτορας, ἄφ' ἑτέρου δ' ἐφρόντιζε ν' ἀνεύρη συμμάχους τῶν Ἀθηναίων· ὅτε δ' ἀπεστάλη πρεσβευτῆς εἰς Θήβας, κατώρθωσε νὰ συμφιλιώσῃ τὰς ἕως τότε ἐχθρικός πόλεις, Ἀθήνας καὶ Θήβας, καὶ νὰ κάμῃ αὐτὰς συμμάχους· ἀλλ' ἡ σύμμαχία αὕτη διελύθη διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἤττης (338).

Καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἤτταν ὁ Δημοσθένης οὔτε ἀπεθαρρύνθη οὔτε ἔπαυσε νὰ μισῇ τοὺς Μακεδόνας· ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (336) ἐπέτυχεν, ἵνα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπελθὼν κατὰ τῶν Θηβῶν καὶ καταστρέψας αὐτὰς ἐζήτησεν ἔπειτα παρὰ τῶν Ἀθηναίων τὴν παράδοσιν τοῦ Δημοσθένους καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν· διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ὅμως τοῦ μακεδονίζοντος ῥήτορος Δημάδου ἡ παράδοσις αὕτη ἀπεσοβήθη.

Τὸ 324 νέα περιπέτεια ἀνέμενε τὸν Δημοσθένη· ὁ ταμίας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου Ἄρπαλος μετὰ πολλῶν χρημάτων κατέφυγεν εἰς Ἀθήνας. Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι ἐφυλάκισαν μὲν τὸν Ἄρπαλον, κατέσχον δὲ τὰ χρήματα. Καὶ ὁ μὲν Ἄρπαλος κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, τὰ δὲ χρήματα ἀριθμηθέντα εὐρέθησαν ὀλιγώτερα τῶν ὧσων ἐκεῖνος εἶχε κομίσει. Ἠγέρθησαν τότε ὑπόνοιοι, ὅτι τὸ ἐλλεῖπον ποσὸν κατηγαλώθη πρὸς δωροδοκίαν τῶν ῥητόρων. Κατηγορήθη δὲ ὁ Δημοσθένης ὡς λαβῶν εἴκοσι πέντε τάλαντα καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον πεντήκοντα ταλάντων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτό, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τροιζῆνα. Καὶ ἔγραφε μὲν καὶ πρὸν τὴν βουλὴν καὶ πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων δικαιολογούμενος καὶ παρακαλῶν ν' ἀνακληθῇ, ἀλλ' αἱ παρακλήσεις αὐταὶ εἰς μάτην ἀπέβαινον· καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου (323), ὅτε αἱ Ἀθηναῖοι, τὸ Ἄργος καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ δήμου πανηγυρικῶς.

Μετὰ τὴν ἀνάκλησίν του ὁ Δημοσθένης ἐξεηκολούθει τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγῶνα· ἀλλ' ὅτε τὸ 322 αἱ Ἀθηναῖοι ἐκυριεύθησαν καὶ φρουρὰ μακεδονικὴ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐταῖς, κτεδιώχθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας Ἀντιπάτρου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν ἐν Καλαυρίᾳ (νῦν Πόρφυ) ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐκεῖ, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν σταλόντων πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπέθανε πιῶν δηλητήριον (κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 322).

Οἱ κάτοικοι τῆς Καλαυρίας ἤγειρον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος μνήμα τοῦ ρήτορος καὶ ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς ἐξηκολούθουν νὰ τιμοῦν τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ ρήτορος καὶ εἰς τὴν βάσιν ἐπέγραψαν τὸ πολυθρύλητον ἐπίγραμμα :

*Εἶπερ ἴσην ῥόμην γνώμη, Δημόσθενες, εἶχες,
οὔποτ' ἂν Ἑλλήνων ἤρξεν Ἄρης Μακεδῶν.*

2. Λόγοι τοῦ Δημοσθένους.

Ἰπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Δημοσθένους διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν 61 λόγοι· ἐκ τούτων οἱ μὲν 15 εἶναι συμβουλευτικοὶ ἢ δημηγοροῦντες, οἱ δὲ λοιποὶ δικανικοὶ. Ἐκ τῶν συμβουλευτικῶν, δηλ. τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, σπουδαιότατοι εἶναι οἱ τέσσαρες Φιλιππικοὶ καὶ οἱ τρεῖς Ὀλυνθιακοί· τῶν δὲ δικανικῶν ἔχομεν δύο εἶδη : 1) λόγους δικανικοὺς δημοσίους, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν δημοσίαις δίκαις, ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιότατος εἶναι ὁ περὶ τοῦ στεφάνου, καὶ 2) λόγους δικανικοὺς ἰδιωτικοὺς, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν ἰδιωτικαῖς δίκαις.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Ι. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α΄

Εἰσαγωγή. Ἡ Ὀλυνθος ἦτο μία ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκεῖτο ἐν τῇ Χαλκιδικῇ χερσονήσῳ ἐπὶ τῆς ΒΔ πλευρᾶς τοῦ Τοροναίου κόλπου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου καὶ τὸν πόλεμον αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ὀλύνθιοι συνέπραττον μετ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ Φίλιππος εἰς ἀντάλλαγμα παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς δύο πόλεις, τὴν Ποτειδαίαν καὶ τὸν Ἀνθεμοῦντα. Οἱ Ὀλύνθιοι βλέποντες τὰς τοιαύτας πρὸς αὐτοὺς διαθέσεις τοῦ Φιλίππου ἐθεώρουν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς καὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπίστευον, ὅτι ὁ Φίλιππος θὰ ἄφηγε τὴν Ὀλυνθον μετὰ τῶν συμμαχικῶν τῆς πόλεως νὰ ὑφίσταται ὡς ἀνεξάρτητος πολιτεία παρὰ τὰ σύνορα τοῦ μακεδονικοῦ βασιλείου.

Ἄλλ' ὅτε ὁ Φίλιππος ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Θράκην, ὅτε καθυπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, κατέβαλε τοὺς Φωκεῖς καὶ κατέστησε φανερόν, ὅτι οὔτε φίλον οὔτε σύμμαχον σέβεται, τότε οἱ Ὀλύνθιοι ἀντελήφθησαν τὸν ἐπικροεμάμενον καὶ κατὰ τῶν ἰδίων κίνδυνον. Ἐκριναν λοιπὸν καλὸν νὰ στείλουν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ εἰρηνεύσουν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (τὸ 352).

Τὸ διάβημα τοῦτο τῶν Ὀλυνθίων ὁ Φίλιππος ἐθεώρησε μὲν ὡς ἐχθρικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀμέσως· ἠρόκেষθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσβάλῃ (τὸ 351) εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς Ὀλυνθίους ἀπειλητικῶς τὰς στρατιωτικὰς του δυνάμεις. Τὸ 349 ὅμως, λαβὼν ὡς πρόφασιν τὴν ἄρνησιν τῶν Ὀλυνθίων ν' ἀποδώσουν τὸν καταφυγόντα εἰς τὴν πόλιν των ἀδελφόν του Ἀρριδαῖον, κηρύττει ὀριστικῶς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ὀλυνθίων. Οἱ Ὀλύνθιοι

τότε ἀποστέλλουν εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ζητοῦντες συμμαχίαν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν· κατὰ ταύτην λαβόντες τὸν λόγον πολλοὶ ρήτορες ἐξέφρασαν ἐνδοιασμοὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν βοηθείας εἰς Ὀλυνθον· τελευταῖος ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Ἀ' Ὀλυνθιακὸν — κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349—, ἐν τῷ ὁποίῳ ὑποδεικνύει εἰς τοὺς Ἀθηναίους τί ὀφείλουν οὗτοι νὰ πράξουν ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

- 1 Ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. Ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γὰρ μόνον, εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἦκει τις, τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμ' ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ' ἐξ ἀπάντων ῥαδίαν τὴν τοῦ συμφέ-
- 2 ροντος ὑμῖν ἀίρεσιν γενέσθαι. Ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὄντινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά.

Ἔστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε βοηθήσῃτε καὶ μὴ πάθῃτε ταῦτόν ὑπὲρ καὶ πρότερον, προσβείαν δὲ πέμπειν, ἣτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ παρέσται τοῖς πράγμασιν· ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκων, ἥνικ' ἂν τύχη, τὰ δ' ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλον καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψῃται καὶ παρασπάσῃται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

- 4 Οὐ μὴν ἄλλ' ἐπεικῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὃ δυσ-

μαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἓν ὄντα κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἅμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχῦ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῶ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἂν ἐκεῖνος ποιήσαιτ' ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίως ἔχει. Δῆλον γάρ 5 ἐστὶ τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδ' ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἴσασιν, ἅ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῶ τὴν πόλιν καὶ Πυδναίων τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ ὅλως ἄπιστον, οἴμαι, ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ὄμορον χώραν ἔχωσι.

Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 6 τᾶλλ', ἃ προσήκει, πάντ' ἐνθυμουμένους, φημί δεῖν ἐθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἴπερ ποτέ, καὶ νῦν, χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἐξιόντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. Οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔθ' ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. Νυνὶ 7 γάρ, ὃ πάντες ἐθρύλουν τέως, Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦθ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι. Εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι τοῦ ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν ἴσως· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασι ἔχειν.

Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτω- 8 κότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν ταυτόν, ὅπερ ἤδη πολλάκις πρότερον πεπόνθατε. Εἰ γάρ, ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες καὶ παρήσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμ-

βάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἶχετ' ἂν Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ' ἂν ἦτ' ἀπηλ-
 9 λαγμένοι πραγμάτων. Καὶ πάλιν, ἥνικα Πύδνα, Ποτεΐδαια, Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστα λέγων δια-
 τρίβω, πολιορκούμεν' ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐνὶ τῷ πρώτῳ προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοηθήσαμεν αὐτοί, ῥάνοι καὶ πολὺ ταπεινότερῳ νῦν ἂν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ. Νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν ἀεὶ προτιέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντ' αὐτόματ' οἴο-
 μνοι στήσειν καλῶς, ἠξήσαμεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικούτον, ἡλικίος οὐδεὶς πω βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. Νυνὶ δὴ καιρὸς ἔκει τις, οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάτ-
 των τῶν προτέρων ἐκείνων.

10 Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιος λογιστὴς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπεργγμένων καταστάς, καίπερ οὐκ ἐχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἂν ἔχειν αὐτοῖς χάριν, εἰκότως· τὸ μὲν γὰρ πόλλ' ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἂν τις θεῖη δικαίως, τὸ δὲ μήτε πάλαι πεπονθέναι πεφνηέναι τέ τιν' ἡμῖν συμμα-
 χίαν τούτων ἀντίρροπον, ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ'
 11 ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θεῖην. Ἄλλ', οἶμαι, παρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως· ἂν μὲν γάρ, ὅσ' ἂν τις λάβῃ, καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν, ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ, συνανήλωσε καὶ τὸ μεμνη-
 σθαι τὴν χάριν. Καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως· οἱ μὴ χρη-
 σάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς οὐδ', εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστόν, μνημονεύουσι· πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβάν ἕκα-
 στον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται.

Διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς

πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψώμεθα. Εἰ δὲ προησόμεθ', ὧ 12
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' Ὀλυν-
 θον ἐκεῖνος καταστρέψεται, φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κω-
 λῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν, ὅποι βούλεται.

Ἄρα λογίζεται τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεω-
 ρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενής ὢν τὸ κατ'
 ἀρχὰς Φίλιππος ; Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν, μετὰ ταῦτα
 Πύδναν, πάλιν Ποτεΐδαιαν, Μεθώνην αὖθις, εἶτα Θεττα-
 λίας ἐπέβη· μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' 13
 ὃν ἐβούλετ' εὐτρεπίσας τρόπον, ὄχρετ' εἰς Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ
 τοὺς μὲν ἐκβαλὼν, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθέ-
 νησε· πάλιν ῥαΐσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐ-
 θὺς Ὀλυνθίους ἐπεχείρησε. Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παί-
 ονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρρύβαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι παρα-
 λείπω στρατείας.

« Τί οὖν », ἂν τις εἴποι, « ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν ; » 14
 Ἴνα γινώτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθ' ἀμφοτέρω, καὶ τὸ προτεσθαι καθ' ἕκαστον αἰεὶ τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀ-
 λυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, ἣ χρῆται καὶ συζῆ Φί-
 λιππος, ὑφ' ἧς οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις
 ἡσυχίαν σχήσει. Εἰ δ' ὁ μὲν, ὡς αἰεὶ τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόν-
 των δεῖ πράττειν, ἐγνωκὼς ἔσται, ἡμεῖς δ' ὡς οὐδενὸς ἀντι-
 ληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, σκοπεῖσθ', εἰς τί ποτ'
 ἐλπίς ταῦτα τελευτῆσαι. Πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθης ἐστὶν 15
 ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ' ἤξοντ', ἂν
 ἀμελήσωμεν ; Ἀλλὰ μὴν, εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικ', ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ δανειζόμε-
 νοι ῥαδίως ἐπὶ μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον
 ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ
 πολλῷ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες, καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζη-
 τοῦντες πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὢν οὐκ ἠβουλόμεθ' ὕστερον εἰς

ανάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

- 16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμαῖν ἴσως φῆσαι τις ἂν ῥάδιον καὶ παν-
 τὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὅτι δεῖ πράττειν, ἀπο-
 φαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. Ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ μὲν,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰ-
 τίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν
 ὀργῇ ποιεῖσθε, ἂν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῆ· οὐ μὴν οἴμαι
 δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὧν
 ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι.
- 17 Φημὶ δὴ διχῆ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῶ
 τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σῶζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιή-
 στοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῶ τὴν ἐκείνου χώραν
 κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θα-
 τέρου τούτων ὀλιγορήσετε, ὀκνῶ, μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρα-
 18 τεῖα γένηται. Εἴτε γάρ, ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων,
 ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυνθον παραστήσεται, ῥαδίως ἐπὶ τὴν οἰ-
 κείαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε, βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς
 Ὀλυνθον, ἀκινδύνως ὄρων ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται
 καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, περιέσται τῶ χρόνῳ τῶν
 πολιορκουμένων. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῆ τὴν βοήθειαν εἶναι.
- 19 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γινώσκω· περὶ δὲ
 χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήμαθ' ὑμῖν,
 ἔστιν, ὅσ' οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, στρατιωτικά· ταῦτα
 δ' ὑμεῖς οὕτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε. Εἰ μὲν οὖν ταῦτα
 τοῖς στρατευσόμενοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πό-
 ρου, εἰ δὲ μὴ, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἅπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου.
 « Τί οὖν ; » ἂν τις εἴποι « σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιω-
 20 τικά ; » Μὰ Δι' οὐκ ἔγωγε. Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι στρα-
 τιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά
 καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ

ποιεῖν τὰ δεόντα· ὑμεῖς δ' οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἐορτάς. Ἔστι δὴ λοιπόν, οἶμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέη, πολλά, ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὧν ἔλεσθ', ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἕως ἐστὶ καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

Ἄξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι, τὰ πράγματα ἔν 21
 ᾧ καθέστηκε νυνὶ τὰ Φιλίππου. Οὔτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φησείε τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστ' αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει, οὔτ' ἂν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμον ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πόλεμειν φήθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἐπιῶν ἅπαντα τότ' ἤλπιζε τὰ πράγματα ἀναιρήσεσθαι, κατὰ διέψευσται. Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταραττεῖ παρὰ γνώμην γεγονὸς καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν. Ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δῆπου φύσει καὶ 22
 αἰεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ', ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτω. Καὶ γὰρ Παγασὰς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασιν τειχίζειν. Ἦκουον δ' ἔγωγέ τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δεοὶ διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθῆσεται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένους αὐτῷ καταστήσεται.

Ἄλλὰ μὴν τὸν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς 23
 τούτους ἅπαντας ἠγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἡδῖον ἂν καὶ ἐλευθέρους ἢ δούλους εἶναι· καὶ γὰρ ἀήθεις τοῦ κατακούειν τινὸς εἰσι, καὶ ἀνθρώπος ὑβριστής, ὡς φασιν. Καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἄπιστον ἴσως· τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμῇ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνόητοις γίγνεται, διόπερ πολ-

λάκις δοκεῖ τὸ φυλάττειν τὰγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.

24 Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἃ δεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθ' ἐτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν ; Εἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδ' ἃ πάθοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;

25 Ἔτι τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἴρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκείνον. Ἐάν μὲν γὰρ ἀντέχη τὰ τῶν Ὀλυνθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι ἂν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο

26 βαδίξειν ; Θηβαῖοι ; Μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἤ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως. Ἀλλὰ Φωκεῖς ; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἰοί τ' ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃθ' ὑμεῖς. Ἡ ἄλλος τις ; « Ἀλλ', ὧ τᾶν, οὐχὶ βουλήσεται ». Τῶν ἀτοπωτάτων μὲντ' ἂν εἴη, εἰ, ἃ νῦν ἄνοιαν ὀφλισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεὶς μὴ πράξει.

27 Ἀλλὰ μὴν ἡλίκα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδ' ἢ 'κεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἡγοῦμαι. Εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκονθ' ἡμέρας μόνας ἕξω γενέσθαι καὶ ὅσ' ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω, πλείον' ἂν οἶμαι ζημιωθῆναι τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅσ' εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἔξει, πόσα χρὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι ; Καὶ πρόσσεθ' ἢ ὕβρις καὶ ἔθ' ἢ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.

Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἅπαντας βοηθεῖν καὶ ²⁸
 ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἔν' ὑπὲρ τῶν
 πολλῶν, ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μίκρ' ἀναλίσκοντες τὰ
 λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν τοῦ πο-
 λεμῆν ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρα κτησάμενοι φοβεροὶ
 φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας,
 ἔν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὐθυναὶ ῥάδιαι γένωνται,
 ὡς, ὅποῦ ἄττ' ἂν ὑμᾶς περιστῆ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κρι-
 ταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσσεσθε. Χρηστὰ δ' εἶη παν-
 τὸς εἶνεκα.

II. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β'

Εἰσαγωγή. Ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ Α' Ὀλυνθιακῷ ὑπέδειξεν
 εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι πρέπει νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως, νὰ παρα-
 σκευασθοῦν δὲ δύο στρατοὶ πολιτῶν Ἀθηναίων — καὶ ὄχι μισθοφό-
 ρων — ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν εἰς νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀπειλουμένην Ὀλυν-
 θον, ὁ δὲ ἄλλος νὰ εἰσβάλλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἀλλ' ὁ Δημοσθένης
 δὲν εἰσηκούσθη· οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς τοὺς Ὀλυνθίους στρατι-
 ωτικὴν βοήθειαν ἀποτελουμένην μόνον ἐκ δισχιλίων μισθοφόρων καὶ
 τριάκοντα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Χάρητος. Ἡ βοήθεια αὐ-
 τὴ οὐδὲν κατώρθωσεν. Ὁ Χάρης, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ μισθοδοτῇ τὸν
 στρατόν, δὲν ἐπολέμει πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀλλ' ἐλήστευεν ἐμπορικὰ
 πλοῖα. Διὰ τοῦτο οἱ Ὀλυνθιοὶ στέλλον νέαν πρεσβείαν εἰς Ἀθήνας
 ζητοῦντες νέαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον μὲν συνείδησιν τοῦ κρισίμου τῆς περιστάσεως,
 ἀλλ' ἐδίσταζον νὰ βοηθήσουν τοὺς Ὀλυνθίους φοβούμενοι τὴν μεγάλην
 δύναμιν τοῦ Φιλίππου. Διὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης ἀναλαμβάνει ἐκ δευ-
 τέρου νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Ὀλυν-
 θιακόν — μετὰ παρέλευσιν ἐλαχίστου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ

πρώτου, ἤτοι κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 — ἐν αὐτῷ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Ἀθηναίους καὶ ὑποδεικνύει εἰς αὐτοὺς τί ὀφείλου νὰ πράξουν.

- 1 Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὖνοιαν φανεράν γιγνομένην τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι· τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι καὶ χώραν ὄμορον καὶ δυνάμιν τινα κεκτημένους καὶ, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θεῖᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. Δεῖ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἤδη σκοπεῖν αὐτοὺς, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὧν ἤμῃν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι προϊεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων καὶ καιρῶν.
- 3 Τὸ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου βῶμην διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἠγοῦμαι. Διὰ τί; Ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ' ὅσ' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκεῖνῳ μὲν ἔχει φιλοτιμίαν, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπερᾶσθαι. Ὁ μὲν γὰρ ὅσῳ πλείον' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσοῦτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δ', ὅσῳ χεῖρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσοῦτῳ πλείον' αἰσχύνην ὠφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. Καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγεννημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ὡν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὀρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν·

ἃ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἓνι καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάν-
 τας ὑμᾶς καὶ μεγάλα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαί-
 νοιτ' ἂν ὀνειδῆ βουλομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν
 πειράσομαι.

Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ 5
 πεπραγμένα δεικνύναι λοιδορίαν εἶναι τις ἂν φήσειε κενὴν
 δικαίως· τὸ δὲ πάνθ', ὅσα πάποτ' ἔπραξε, διεξιόντ' ἐφ' ἄ-
 πασι τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι
 καὶ δυοῖν ἔνεχ' ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ τ' ἐκείνον,
 ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι καὶ τοὺς ὑπερεκ-
 πεπληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν Φίλιππον ἰδεῖν, ὅτι πάν-
 τα διεξελέλυθεν, οἷς πρότερον παρακρουόμενος μέγας ηὔξη-
 θη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἤκει τὴν τελευταίην τὰ πράγματα' αὐτῷ.

Ἐγὼ γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἂν ἡγοῦμην καὶ 6
 αὐτὸς φοβερόν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια
 πράττονθ' ἐώρων ηὔξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὐ-
 ρίσκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτ' Ὀλυμ-
 θίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆ-
 ναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλού-
 μενόν ποτ' ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσα-
 γαγόμενον, τὴν δ' Ὀλυμθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτεί- 7
 δαιαν οὔσαν ἡμετέραν ἐξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμά-
 χους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ' ἐκείνοις, Θετταλοὺς δὲ
 νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ
 τὸν Φωικὸν πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι.
 Ὅλως δ' οὐδεὶς ἔστιν, ὄντιν' οὐ πεφανάκιεν ἐκεῖνος τῶν
 αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γὰρ ἐκάστων ἄνοιαν αἰετῶν ἀγνο-
 ούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων οὕτως ηὔξθη.

Ὡσπερ οὖν διὰ τούτων ἤρθη μέγας, ἡνίχ' ἕκαστοι συμ- 8
 φέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς φροντό τι πράξειν, οὕτως ὀφείλει διὰ
 τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ'

εἶνεχ' ἑαυτοῦ ποιῶν ἐξελήλεγχται. Καιροῦ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεστι Φιλίππῳ τὰ πράγματα· ἢ, παρελθὼν τις ἐμοί, μᾶλλον δ' ὑμῖν δειξάτω, ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτ' ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύσουσιν, ἢ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιεντ' ἄσμενοι.

- 9 Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἠγγεῖται, οἴεται δὲ βία καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὀρθῶς οἴεται. Ὅταν μὲν γὰρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστῆ καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρη τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν ἄνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὥσπερ οὗτος ἰσχύσῃ, ἢ πρώτῃ πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμ' ἅπαντ' ἀνεχαίτισε καὶ διέ-
- 10 λυσεν. Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπισκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτ' εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γ' ἠνθῆσεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. Ὡσπερ γὰρ οἰκίας, οἴμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατ' εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. Τοῦτο δ' οὐκ ἔνι νῦν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ.

- 11 Φημί δὴ δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἢ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασὰς ἀπαι-
- 12 τεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξεληλυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὄντων ἐπὶ

τοῖς πράγμασιν, ὡς ἅπας μὲν λόγος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δ' ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως· ὅσφ γὰρ ἐτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὲ τὴν με- 13 τάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολὴν, εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἐτοιμῶς, εἶπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. Κἂν ταῦτ' ἐθελήσῃθ' ὡς προσήκει καὶ δὴ περαίνειν, οὐ μόνον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκειίας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντ' ἐξελεγχθήσεται.

“Ὀλωσ μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν 14 προσθήκῃ μερὶς ἐστὶ τις οὐ μικρὰ, οἷον ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς Ποτειδαίαν Ὀλυνθίους ἐφάνη τι τοῦτο συναμφότερον· νυνὶ Θετταλοῖς στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε· καὶ ὅποι τις ἂν, οἶμαι, προσθῆ κἂν μικρὰν δύναμιν, πάντ' ὠφελεί· αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ μεστή. Καὶ γὰρ οὗτος ἅπασιν τούτοις, οἷς ἂν τις 15 μέγαν αὐτὸν ἠγήσαιοτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἐτ' ἐπισφαλεστέραν ἢ ὑπῆρχε φύσει κατεσκευάκεν αὐτῷ.

Μὴ γὰρ οἶεσθ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φιλίππον τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦτ' ἐζήλωκε καὶ προήρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἂν συμβῆ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἃ μηδεὶς πόποτ' ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἠρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ 16 τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δ' αἰεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν, οὗτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὗτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίους ἐώμενοι διατρίβειν, οὐθ' ὅσ' ἂν ποιήσωσιν οὕτως, ὅπως ἂν δύνωνται,

ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

17 Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἂν τις σκέψαιτ' οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἤκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς
18 οἴου ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Εἰ μὲν γὰρ τις ἀνὴρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ' αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα (πρὸς γὰρ αὐ τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέβλητοι εἶναι)· εἰ δὲ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεῶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον.

19 Λοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους, οἷους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἷ' ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γὰρ οὐς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, Καλλιᾶν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχυρῶν ἀσμάτων, ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾶ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει.

20 Καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρὰ τις ἠγεῖται, μεγάλ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. Ἄλλ', οἷμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι τὰ τοιαῦτ' ὀνειδῆ· εἰ δὲ τι πταίσει, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ' ἐξετασθήσεται. Δοκεῖ δ' ἔμοιγ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεῖξεν οὐκ εἰς μακρὰν, ἂν οἷ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς

βούλησθε. Ὡσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν, τέως μὲν ἂν ἐρρω- 21
 μένος ἤ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται, ἐπὰν δ' ἀρρώστημά τι συμβῆ, πάντα κινεῖται, καὶ ῥῆγμα καὶ στρέμμα καὶ ἄλλο τι τῶν
 ὑπαρχόντων σαθρόν ἤ, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράν-
 νων, ἕως μὲν ἂν ἕξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολ-
 λοῖς ἐστίν, ἐπειδὴν δ' ὁμορος πόλεμος συμπλακῆ, πάντ' ἐ-
 ποίησεν ἕκδηλα.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐ- 22
 τυχοῦνθ' ὄρων ταύτη φοβερόν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώ-
 φρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῶ χρηταί· μεγάλη γὰρ βροπή,
 μᾶλλον δὲ τὸ ὄλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων
 πράγματα· οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἰ τις αἴρεσίν μοι δοίη, τὴν
 τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἐλοίμην, ἐθελόντων, ἃ προσή-
 κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ἢ τὴν ἐκείνου· πο-
 λὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔ-
 χειν ὄρω ὑμῖν ἐνούσας ἢ 'κεῖνω. Ἄλλ', οἴμαι, καθήμεθ' οὐ- 23
 δὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντ' οὐδὲ τοῖς φίλοις
 ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή τί γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ
 δὴ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ στρατευόμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος
 αὐτὸς καὶ παρὼν ἐφ' ἅπασι, καὶ μήτε καιρὸν μήθ' ὥραν πα-
 ραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφίζομένων καὶ πυνηνο-
 μένων παρὰ γίγνεται. Οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἐγώ· τοῦναντίον
 γὰρ ἂν ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὦν τοῖς πο-
 λεμοῦσι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆμεν.

Ἄλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίαις μὲν ποτ', ὦ 24
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε,
 καὶ πόλλ' ἰδίᾳ πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἐξόν, οὐκ ἠθε-
 λήσατε, ἀλλ' ἔν' οἱ ἄλλοι τύχῳσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐ-
 τῶν ἀνηλίσκετ' εἰσφέροντες καὶ προουκινδυνεύετε στρατευό-
 μενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτ' ἐξιέναι καὶ μέλλετ' εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν
 ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε

πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἓν αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δ' ὑμέτεροί
 25 αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε. Ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς
 τούτοις, εἰ μηδεὶς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογι-
 σασθαι, πόσον πολυεῖτε χρόνον Φιλίππῳ καὶ τί ποιούντων
 ὑμῶν ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος. Ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι
 μελλόντων αὐτῶν, ἐτέρους τινὰς ἐλπίζόντων πράξειν, αἰτιω-
 μένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπίζόντων, σχεδὸν ταῦθ'
 ἄπερ νυνὶ ποιούντων, ἅπας ὁ χρόνος διελήλυθεν.

26 Εἶθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥσ-
 τε, δι' ὧν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέ-
 γονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαύλων
 αὐτὰ χρηστά γενήσεσθαι; Ἄλλ' οὐτ' εὐλογον οὐτ' ἔχον ἐστὶ
 φύσιν τοῦτό γε· πολὺ γὰρ ῥᾶον ἔχοντες φυλάττειν ἢ κτήσα-
 σθαι πάντα πέφυκε. Νῦν δ' ὅ τι μὲν φυλάζομεν, οὐδέν ἐσθ'
 ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ.
 Αὐτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἤδη.

27 Φημί δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προ-
 θύμως, μηδέν αἰτιᾶσθαι, πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατή-
 σητε, τηνικαῦτα δ' ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς
 μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς
 προφάσεις δ' ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· οὐ γὰρ
 ἔστι πικρῶς ἐξετάσαι, τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ'
 ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.

28 Τίνος γὰρ εἶνεκ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον
 μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρα-
 τηγούς, ἰδίους δ' εὐρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ
 περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; Ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἐστὶ τᾶθλ',
 ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις καὶ ληφθῆ,
 παραχρῆμ' ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων
 ἴδιοι, μισθὸς δ' οὐκ ἐστὶν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ
 δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμψα-

κος, Σίγειον, τὰ πλοῖ', ἃ συλῶσιν. Ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν. Ὑμεῖς δ', ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα' 29 ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφρονητότας κρίνετε, ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε ταύτας, ἀφίετε. Πέρι-εστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως.

Πρότερον μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας εἰσφέρετε, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. Ῥήτωρ ἡγεμῶν ἑκατέρων καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς ἐκείνους. Δεῖ δὴ ταῦτ' ἐπανέντας καὶ ὑμῶν 30 αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ βουλευέσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἰ δὲ τοῖς μὲν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μὴδ' ὀτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ γὰρ ἡδικημένον αἰεὶ μέρος ἐλλείψει· εἴθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν ἐξέσται.

Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἕκα- 31 στος ἔχει τὸ ἴσον· πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἂν ἅπαντες στρατεύσῃσθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι καὶ τὰ βέλτισθ' ὧν ἂν ἀκούσῃθ' αἰρεῖσθαι, μὴ ἂν ὁ δεῖν' ἢ ὁ δεῖν' εἴπη. Καὶ ταῦτα ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παραχρησῆμ' ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, βέλτιον τῶν ὀλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

III. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α΄

Εισαγωγή. Ὁ Φίλιππος ἀναβάς εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας (τὸ 359) καὶ καθυποτάξας τοὺς πλησιοχώρους ἐχθροὺς τοῦ κράτους του, τοὺς Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας, ἐστράφη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν (357), ἔπειτα δ' ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου κτήσεις τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Πύδναν (357), τὴν Ποτειδαίαν (356) καὶ τὴν Μεθώνην (353). Ἀκολουθῶς κατεπολέμησε τοὺς τυράννους τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησεν νὰ γίνῃ κύριος τῶν Θερμοπυλῶν (352), ἵνα οὕτω δυνηθῇ εὐκολώτερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι φθάσαντες ἐγκαίρως μετὰ στρατοῦ ἀπέκρουσαν τὴν ἀπόπειραν αὐτὴν τοῦ Φιλίππου, ὅστις ὑποχωρήσας ἄπρακτος ἐξεστράτευσεν κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 352 εἰς τὴν Θράκην πρὸς ἐπέκτασιν τῆς κυριαρχίας του. Οἱ μικροὶ ἐκεῖ ἡγεμόνες ἤριζον πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς ἑλληνικὰς πόλεις Πέρωνθον καὶ Βυζάντιον. Ἐκ τῶν διχονοιῶν τούτων ὠφελοῦμενος ὁ Φίλιππος ἐγένετο κύριος ἀπόλυτος τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ προχωρήσας πέραν τοῦ Ἐβρου ἐπολιόρησεν τὸ Ἡραϊὸν τεῖχος ἐπὶ τῆς Προποντίδος.

Ἡ εἰδησις τῆς πολιορκίας τοῦ Ἡραϊοῦ τεύχους, τὸ ὁποῖον ἐχορησίμευεν ὡς ἀποθήκη τοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν κομιζομένου σίτου, φθάσασα εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τοῦ 352 ἀνησύχησεν τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὥστε ἀπεφασίσθη νὰ παρασκευασθῇ στόλος ἐκ 40 τριήρων, νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μετάρχον τῆς ἐκστρατείας πάντες οἱ ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἐτῶν καὶ νὰ εἰσπραχθῇ φόρος 60 ταλάντων. Ἀλλ' ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας νεώτεροι εἰδήσεις· πρῶτον μὲν, ὅτι ὁ Φίλιππος ἀσθενεῖ, ἔπειτα δὲ ὅτι ἀπέθανεν· οἱ Ἀθηναῖοι εὐχαριστηθέντες μὲν τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐγκατέλιπον τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρατείαν καὶ περιέπεσον εἰς ἀδράειαν.

Ὀλίγον ὕστερον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὸ 351, τὸ ζήτημα τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Φιλίππου ἤρχισε ν' ἀπασχολῆ ἕκ νέου τοὺς Ἀθηναίους. Πολλὰ συνεδρίαί τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου καταρλώθησαν εἰς

σχετικὰς συζητήσεις. Εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τούτων ὁ Δημοσθένης — νέος ἀκόμη ἄγων ἡλικίαν 32 ἐτῶν — ἐξήγησε τὸν λόγον πρὸ τῶν ἄλλων ρητόρων καὶ ἀπήγγειλε τὸν Ἀ' Φιλιππικόν. Ἐν τούτῳ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐξαγάγῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς ἀδρανείας καὶ ὑποδεικνύει τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὅποιον δύνανται οὗτοι νὰ διεξαγάγουν ἐπιτυχῶς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προυτίθεται, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχῶν ἄν, ἕως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἄν ἤγον, εἰ δὲ μή, τότε ἄν καυτὸς ἐπειρώμην, ἃ γιγνώσκω, λέγειν· ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστάς εἰκότως ἄν συγγνώμης τυγχάνειν. Εἰ γὰρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέονθ' οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἄν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. Ὁ γὰρ ἐστὶ χεῖριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; Ὅτι οὐδὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματ' ἔχει, ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ', ἃ προσῆκε, πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἄν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.

Ἐπειτ' ἐνθυμητέον καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδῶσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις, ἡλικίην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων — ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς — ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείναθ' ὑπὲρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν εἵνεκα ταῦτα λέγω; Ἴν' εἰδῆτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσθητε, ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστὶ φοβερόν οὔτ', ἄν ὀλιγωρῆτε, τοιοῦτον, οἷον ἄν ὑμεῖς βούλοι-

σθε, παραδείγμασι χρώμενοι τῇ τότε βίωμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἧς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχοῖν.

- 4 Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὰ χωρία πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὀρθῶς μὲν οἶεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἴχομεν ποθ' ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτείδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλω, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὄντων ἔθνων αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερ' ὑπῆρχε καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ' ἔχειν οἰκειῶς
- 5 ἢ κείνω. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστὶν Ἀθηναίοις ἔχουσι τσαυτ' ἐπιτεχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας ἔρημον ὄντα συμμαχῶν, οὐδὲν ἂν ὧν νυνὶ πεποιήκεν ἔπραξεν, οὐδὲ τσαυτὴν ἐκτήσατ' ἂν δύναμιν. Ἀλλ' εἶδεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μὲν ἐστὶν ἅπαντα τὰ χωρὶ' ἄθλα τοῦ πολέμου κείμεν' ἐν μέσῳ, φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.
- 6 Καὶ γὰρ τοι ταύτη χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἂν ἐλών τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὓς ἂν ὀρώσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας, ἃ χρῆ.
- 7 Ἄν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τούτης ἐθελήσητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ δύναται ἂν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφείς τὴν εἰρωνεῖαν ἕτοιμος πράττειν ὑπάρξει, ὁ μὲν χρήματ' ἔχων εἰσφέρειν, ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι — συνελόντι δ' ἀπλῶς, ἂν ὑμῶν αὐτῶν ἐθε-

λήσητε γενέσθαι καὶ παύσησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιήσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε, ἂν θεὸς θέλῃ, καὶ τὰ κατερραθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε, κάκεινον τιμωρήσεσθε.

Μὴ γὰρ ὡς θεῶ νομίζετ' ἐκείνω τὰ παρόντα πεπηγέσθαι 8 πράγματ' ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκείνον καὶ δέδιεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οἰκειῶς ἔχειν· καὶ ἅπανθ', ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἐνι, ταῦτα κὰν τοῖς μετ' ἐκείνου χρῆ νομίζειν ἐνεῖναι. Κατέπτηχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν, ἣν ἀποθέσθαι φημὶ δεῖν ἤδη.

Ἵδρατε γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οἱ προε- 9 λήλυθεν ἀσελγείας ἀνθρώπος, ὃς οὐδ' αἴρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ὡς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἷός ἐστιν ἔχων, ἃ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλω πανταχῆ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

Πότ' οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἃ χρῆ, πράξετε ; 10 ἐπειδὰν τί γένηται ; Ἐπειδὰν νῆ Δί' ἀνάγκη τις ᾗ. Νῦν δὲ τί χρῆ τὰ γιγνόμεν' ἡγεῖσθαι ; Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶομαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. Ἡ βούλεσθ', εἰπέ μοι, περιμόντες αὐτῶν πυθάνεσθαι « λέγεται τι καινόν ; » Γένοιτο γὰρ ἂν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων δι-οικῶν ; « Τέθνηκε Φίλιππος ; » « Οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἀσθενεῖ ». 11 Τί δ' ὑμῖν διαφέρει ; Καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἄνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηρύξεται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Καί- 12

τοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν, ἤπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο, ἴσθ', ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἅπασιν ἂν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ὕπως βούλεσθε, διοικήσαισθε, ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ' ἂν, ἀπηρητημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμας.

- 13 Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοιμῶς, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς οἴομαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὐστίας χρημάτων, καὶ τᾶλλ' ὡς ἂν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, το-
- 14 σοῦτον. Ἐπειδὴν ἅπαντ' ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδ' ἂν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τιμὴν καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλειν με τὰ πράγμαθ' ἡγείσθω. Οὐ γὰρ οἱ « ταχὺ » καὶ « τήμερον » εἰπόντες μάλιστα εἰς δέον λέγουσιν (οὐ γὰρ ἂν τά γ' ἤδη γεγενημένα τῇ νυκτὶ βοηθεῖα κωλύσαι
- 15 δυνηθεῖμεν), ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόσις καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἕως ἂν ἢ διαλυσώμεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν· οὕτω γὰρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἂν κακῶς. Οἶμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. Ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα ἤδη τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δ' ὑμεῖς ἔσεσθε.
- 16 Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πενήκοντα παρασκευάσασθαί φημι δεῖν, εἴτ' αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὡς, ἐάν τι δέῃ, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἰππέων ἰππαγωγ-
- 17 γοὺς τριήρεις καὶ πλοῖ' ἱκανὰ εὐτρεπίσαι κελεύω. Ταῦτα μὲν

οἶμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰ-
κειάς χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερρόνησον καὶ
"Ολυθον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γὰρ ἐκεῖνῳ τοῦτ' ἐν τῇ γνώμῃ
παραστῆσαι, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὡς-
περ εἰς Εὐβοίαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλιάρτον καὶ
τὰ τελευταῖα πρόην εἰς Πύλας, ἴσως ἂν ὀρμήσαιτε. Οὗτοι 18
παντελῶς, οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἂν τοῦτο, ὡς ἔγωγέ φημι
δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἔν' ἢ διὰ τὸν φόβον, εἰδῶς εὐ-
τρεπεῖς ὑμᾶς, (εἴσεται γὰρ ἀκριβῶς· εἰσὶ γὰρ, εἰσὶν οἱ πάντ'
ἐξαγγέλλοντες ἐκεῖνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος)
ἡσυχίαν ἔχῃ, ἢ παριδὼν ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῆ, μηδενὸς
ὄντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἂν ἐνδῶ
καιρόν.

Ταῦτα μὲν ἐστίν, ἃ πᾶσι δεδόχθαι φημι δεῖν καὶ παρε- 19
σκευάσθαι προσήκειν οἶομαι· πρὸ δὲ τούτων δυναμὴν τιν',
ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημι προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνε-
χῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκεῖνον ποιήσει. Μὴ μοι μυρίους
μηδὲ δισμυρίους ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυ-
νάμεις, ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσται, κἂν ὑμεῖς ἓνα κἂν πλείους
κἂν τὸν δεῖνα κἂν ὄντινοῦν χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ
πέισεται καὶ ἀκολουθήσει. Καὶ τροφήν ταύτη πορίσαι κελεύω.

"Ἔσται δ' αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν 20
τροφήν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσει ποιεῖν ; Ἐγὼ φράσω,
καθ' ἕκαστον τούτων διεξιὼν χωρὶς. Ξένους μὲν λέγω — καὶ
ὅπως μὴ ποιήσῃ, ὃ πολλάκις ὑμᾶς ἔβλαψε· πάντ' ἐλάττω
νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμα-
σιν αἰρούμενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλ-
λὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθε-
τε, ἂν ἐλάττω φαίνηται. Λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας 21
δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθηναίους φημι δεῖν εἶναι πεντακοσί-
ους, ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον

- τακτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῆ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις· τοὺς δ' ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω. Καὶ μετὰ τούτων ἰππέας διακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ' Ἀθηναίους τοῦλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζοὺς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἰππαγωγούς τούτοις.
- 22 Εἶεν· τί πρὸς τούτοις ἔτι ; Ταχειάς τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἐκείνου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλῆθ. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφή γενήσεται ; Ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δεῖξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἶμαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς συστρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.
- 23 Τοσαύτην μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἔνι νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνῃ παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γὰρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι
- 24 δεῖ. Πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἠγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἷδ' ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους παραταττόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων. Ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασιν. Καὶ παρακλύσαντ' ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῖ μᾶλλον οἴχεται πλέοντα, ὃ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως· οὐ γὰρ ἔστιν ἄρχειν μὴ δίδόντα μισθόν.
- 25 Τί οὖν κελεύω ; τὰς πρόφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων παρα-

καταστήσαντας· ἐπεὶ νῦν γε γέλωσ ἔσθ', ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. Εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, « εἰρήνην ἄγετ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ; » « Μὰ Δί' οὐχ ἡμεῖς γε », εἴποιτ' ἄν, « ἀλλὰ Φιλίππῳ πολεμοῦμεν ». Οὐκ ἐχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν 26 δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγούς καὶ φυλάρχους καὶ ἱππάρχους δύο ; Τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι ; Πλὴν ἐνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέμψητ' ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Οὐ γὰρ ἐχρῆν, ὧ ἄν- 27 δρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἵππαρχον παρ' ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἔν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις ; Ἄλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαιον ἵππαρχεῖν ; Καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἂν ᾗ.

Ἴσως δὲ ταῦτα μὲν ὀρθῶς ἠγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν 28 χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ' ἀκοῦσαι. Τοῦτο δὴ καὶ περαίνω. Χρήματα τοῖνον· ἔστι μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτῃ τάλαντ' ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρόσ, δέκα μὲν ναυσὶ ταχείαις τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἐκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλίους τσοαῦθ' ἕτερα, ἴνα δέκα τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ, τοῖς δ' ἵππεῦσι διακοσίοις οὔσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἐκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνός, δώδεκα τάλαντα. Εἰ δέ τις οἶεται μικρὰν ἀφορμὴν 29 εἶναι σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὀρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτ' ἂν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοιπὰ αὐτὸ τὸ στράτευμ' ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν Ἑλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ' ἔχειν μισθὸν

έντελῆ. Ἐγὼ συμπλέων ἐθειλοντῆς πάσχειν ὀτιοῦν ἔτοιμος, ἐὰν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχη. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἃ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι, τοῦτ' ἤδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

- 30 "Α μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθ' εὐρεῖν, ταῦτ' ἐστίν. Ἐπειδὴν δ' ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἂν ὑμῖν ἀρέσκη, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.
- 31 Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλευσασθαι, εἰ τὸν τόπον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτ', ἐνθυμηθεῖητε, καὶ λογίσασθ', ὅτι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος, καὶ φυλάξας τοὺς ἐτήσιος ἢ τὸν χειμῶν' ἐπιχειρεῖ, ἡνίκ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυ-
- 32 ναίμεθ' ἐκεῖσ' ἀφικέσθαι. Δεῖ τοίνυν ταῦτ' ἐνθυμουμένους μὴ βοηθείαις πολεμεῖν, (ὑστεριοῦμεν γὰρ ἀπάντων), ἀλλὰ παρασκευῆ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. Ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιαθῶ καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῖτος καί, ἃ χρῆ στρατεύματι, πάνθ' ὑπάρχει· τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῆ γενέσθαι ῥάδιον καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων στόμασι ῥαδίως ἔσται.
- 33 "Α μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν καιρὸν ὁ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν βουλεύσεται· ἃ δ' ὑπάρξαι δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἐστίν, ἃ ἔγω γέγραφα. "Αν ταῦτ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε, τὰ χρήματα πρῶτον, ἃ λέγω, εἶτα καὶ τᾶλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἰππέας, έντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ

κατακλείσθητ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλεόν οὐδὲν ποιοῦντες. Καὶ ἔτι πρὸς ³⁴ τούτῳ πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε. Ἔστι δ' οὗτος τίς ; Ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλεόντας τὴν θάλατταν.

Ἐπειτα τί πρὸς τούτῳ ; Τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ Ἴμβρον ἐμβαλῶν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ὤχετ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβῶν ἀμύθητα χρήματ' ἐξέλεξε, τὰ τελευταῖ' εἰς Μαραθῶν' ἀπέβη καὶ τὴν ἰεράν ἀπὸ τῆς χώρας ὤχετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθῆσθε, βοηθεῖν.

Καίτοι τί δήποτ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν ³⁵ τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων αἰεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίνεσθαι, ἂν τε δεινοὶ λάχωσιν ἂν τ' ἰδιῶται οἱ τούτων ἑκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς ἃ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσ' οὐδ' εἰς ἓνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσαῦτον ὄχλον καὶ παρασκευὴν, ὅσην οὐκ οἶδ' εἴ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν ; Ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἅπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ πρό- ³⁶ οιδεν ἕκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίάρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἄτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόρισθ' ἅπαντα.

Τοιγαροῦν ἅμ' ἀκηχόμεν τι καὶ τριηράρχους καθί-

σταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετόικους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν, 37· εἴτ' ἀντεμβιβάζειν· εἴτ' ἐν ὕσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καιροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν. Ἄς δὲ τὸν μεταξύ χρόνον δυνάμεις οἴομεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἶαί τ' οὔσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγχονται. Ὁ δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὐβοεῦσιν ἤδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

- 38 Τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μὲν ἐστὶ τὰ πολλά, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἴσως οὐχ ἡδέ' ἀκούειν. Ἄλλ' εἰ μὲν, ὅσ' ἂν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγμαθ' ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἢ τῶν λόγων χάρις, ἂν ἤ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρὸν ἐστὶ φενακίζειν ἑαυτοὺς, καὶ ἅπαντ' ἀναβαλλομένους, ἂν ἤ δυσχερῆ, πάντων ὑστερεῖν τῶν 39 ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιῶσειέ τις ἂν τὸν στρατηγὸν ἡγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἴν', ἂν ἐκείνοις δοκῆ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζωνται διώκειν.
- 40 Ὑμεῖς δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἅπαντων ἔχοντες, τριήρεις, ὀπλίτας, ἵππεάς, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτ' εἰς

δέον τι κέχρησθε, οὐδὲν δ' ἀπολείπετε, ὥσπερ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππῳ. Καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγεὶς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, κὰν ἐτέρωσε πατάξῃς, ἐκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες· προβάλλεσθαι δ' ἢ βλέπειν ἐναντίον οὔτ' οἴδεν οὔτ' ἐθέλει. Καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιπ- 41 πον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἂν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε, ἂν ἄλλοθί που, συμπαραθεῖτ' ἄνω κάτω, καὶ στρατηγεῖσθ' ὑπ' ἐκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾷτ' οὐδὲν, πρὶν ἂν ἡ γεγενημένον ἢ γιγνόμενόν τι πύθησθε. Ταῦτα δ' ἴσως πρό- τερον μὲν ἐνῆν· νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἤκει τὴν ἀκμὴν, ὥστ' οὐκέτ' ἐκχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομέ- 42 νοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυρόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ. Εἰ γὰρ ἔχων, ἃ κατέστραπται καὶ προσέληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἤθελε καὶ μηδὲν ἔπραττεν ἔτι, ἀπο- χρῆν ἐνόις ὑμῶν ἂν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνῃ καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστ' ὠφληκότες ἂν ἤμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν ἀεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἴσως ἂν ἐκ- καλέσαιθ' ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μῆτ' ἐνθυμεῖται μῆτ' 43 ὀργίζεται, ὀρῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρῆσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευταίην οὔσαν ἤδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. Ἀλλὰ μὴν ὅτι γ' οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μὴ τις καλύσει. Εἶτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενὰς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἂν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἴεσθε καλῶς ; Οὐκ ἐμβησόμεθα ; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν 44 οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον ; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευρό- μεθα ; « Ποῖ οὖν προσορμιούμεθα ; » ἤρετό τις. Εὐρήσει τὰ σαθρά, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς

ὁ πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶμεν· ἂν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτε οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων.

- 45 "Οποῖοι μὲν γὰρ ἄν, οἴμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῆ, καὶ μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενές καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται· ὅποιοι δ' ἂν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψητε, οὐδὲν ἡμῖν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελωσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους.
- 46 Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἓν ἄνδρα δυναθῆναί ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι πάνθ', ὅσα βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖν αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν ἔστιν, τὰ δὲ πράγματ' ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. "Όταν γὰρ ἡγήται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκεῖνος πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ραδίως ἐνθάδ' ὦσιν, ὑμεῖς δ', ἐξ ὧν ἂν ἀκουσθῆ, ὅ τι ἂν τύχητε ψηφίσησθε, τί καὶ χρῆ προσδοκᾶν ;

- 47 Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται ; "Όταν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ' ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν, ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας ὄραν. Νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἤκει τὰ πράγματ' αἰσχύνῃς, ὥστε τῶν στρατηγῶν ἕκαστος δις καὶ τρίς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδ' ἄπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος· κακούργου μὲν γὰρ ἔστι κριθέντ' ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

- 48 Ἡμῶν δ' οἱ μὲν περιόντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δ' ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκα-

στος περιερχόμεθα. Ἐγὼ δ' οἶμαι μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 49
 νή τοὺς θεοὺς ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων
 καὶ πολλὰ τοιαῦτ' ὄνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἔρημίαν
 τῶν κωλυσόντων ὁρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρμένον,
 οὐ μέντοι γε μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς
 ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος·
 ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες.

Ἄλλ' ἂν ἀφέντες ταῦτ' ἐκεῖν' εἰδῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς ἄν- 50
 θρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν
 ὕβρισε, καὶ ἅπανθ', ὅσα πώποτ' ἠλπίσαμεν τινα πράξειν ὑπὲρ
 ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὖρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστί,
 κἂν μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἴσως ἀναγ-
 κασθησόμεθα τοῦτο ποιεῖν, ἂν ταῦτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντ'
 ἐσόμεθ' ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ
 γάρ, ἅττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαῦλα, ἂν μὴ προσ-
 ἐχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εὖ εἰδέναι.

Ἐγὼ μὲν οὖν οὕτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην 51
 λέγειν, ὅ τι ἂν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὧ, νῦν θ', ἃ
 γινώσκω, πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαρρη-
 σίασμαι. Ἐβουλόμην δ' ἂν, ὥσπερ ὅτι ὑμῖν συμφέρει τὰ βέλ-
 τιστ' ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλ-
 τιστ' εἰπόντι· πολλῷ γάρ ἂν ἥδιον εἶχον. Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλοισ
 οὔσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ
 συνοίσειν ὑμῖν, ἂν πράξητε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἰροῦ-
 μαι. Νικῶη δ' ὅ τι πᾶσι μέλλει συνοίσειν.

VI. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

Εισαγωγή. Ἡ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τὸ 348 ἄλωσις τῆς Ὀλύθου καὶ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων ἐπροκάλεσε τοσαύτην ἀγανάκτησιν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας, ὥστε ἤρχισαν νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι ἐξ Ἀθηνῶν, ὅπως αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις συνασπισθοῦν πρὸς κοινὴν καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου. Ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· οἱ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες πρέσβεις, ὅπως παρακινήσουν αὐτὰς εἰς κοινὴν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν σύμπραξιν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας ἄπρακτοι. Τότε μετεβλήθησαν καὶ αἱ διαθέσεις τῶν Ἀθηναίων οὔτοι, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, ἦσαν δὲ τελείως ἐξηντλημένοι ἐκ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψουν εἰρήνην μετ' αὐτοῦ. Ἡ εἰρήνη αὕτη, ἣ ὀποία ἀπὸ τοῦ Φιλοκράτους ἐκλήθη Φιλοκράτειος, ἐγένετο τὸ 346.

Ὁ Φίλιππος καὶ μετὰ τὴν Φιλοκράτειον εἰρήνην οὐδόλως ἠσύχασεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω τὸ 344 π.Χ., ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ κατέβαλεν ἐν αὐτῇ πᾶσαν ἀντίδρασιν, ἐζήτησε νὰ ἐπέμβῃ ἐν Πελοποννήσῳ, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός· Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐπέδωξαν καὶ πάλιν νὰ γίνων κύριοι τῆς Πελοποννήσου, οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ Μεσσηνιοὶ πιεζόμενοι ὑπὸ τούτων ἐστράφησαν πρὸς τὸν Φίλιππον ζητοῦντες τὴν βοήθειαν αὐτοῦ. Ὁ Φίλιππος, θεωρήσας κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν, προθύμως ἐδέχθη νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀργεῖους καὶ Μεσσηνίους· ὅθεν διατάσσει τοὺς Λακεδαιμονίους ν' ἀφήσουν τὴν Μεσσηνίαν αὐτόνομον, ἀποστέλλει χρήματα καὶ μισθοφόρους εἰς τοὺς Ἀργεῖους καὶ Μεσσηνίους καὶ ὑπόσχεται, ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ στρατοῦ.

Οἱ Ἀθηναῖοι μαθόντες τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ θέλοντες νὰ ματαιώσουν αὐτὰς ἀποστέλλουν κατὰ πρότασιν τοῦ Δημοσθένους πρέσβεις εἰς τὰς πελοποννησιακὰς πόλεις· ἀρχηγὸς δὲ τῆς πρεσβείας ἦτο αὐτὸς ὁ Δημοσθένης. Οὗτος ἠγωνίσθη

νά παραστήσῃ εἰς τοὺς Ἀργεῖους καὶ Μεσσηνίους τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Φιλίππου καὶ προσεπάθησε ν' ἀποτρέψῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς μετ' αὐτοῦ συμμαχίας. Οἱ λόγοι τοῦ ρητόρου ἐνεποίησαν μεγίστην αἰσθησιν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Οἱ Μεσσηνιοὶ καὶ οἱ Ἀργεῖοι, φροντίζοντες διὰ τὰ ἰδικὰ των μόνον συμφέροντα καὶ ὄχι διὰ τὰ κοινὰ ὅλης τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔπαυσαν νὰ πιστεύουν εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φιλίππου.

Ὁ Φίλιππος ὀργισθεὶς διὰ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν Ἀθηναίων ἐν Πελοποννήσῳ, καθὼς καὶ διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευομένας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τοῦ ἀθηναϊκοῦ βήματος κατηγορίας τῶν ρητόρων, στέλλει πρέσβεις εἰς Ἀθήνας παραπονούμενος, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι δὲν ἐξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Συγχρόνως μετὰ τῶν Μακεδόνων πρέσβειων καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας καὶ πρέσβεις τῶν Μεσσηνίων καὶ Ἀργείων παραπονούμενοι, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προστατεύοντες τοὺς Σπαρτιάτας παρακωλύουν τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνας τῶν ἐχθρῶν τῆς Σπάρτης.

Τότε συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τῆς ἀποκρίσεως, ἣ ὁποία πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πρέσβεις. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ λαμβάνει τὸν λόγον ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Φιλιππικὸν (τὸ 344), ἐν τῷ ὁποίῳ ὑποδεικνύει τίνα ἀπόκρισιν ὀφείλουν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τοὺς πρέσβεις.

“Ὅταν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίνωνται περὶ ὧν Φίλιππος 1
πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, αἰεὶ τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὀρῶ φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἅπαντας αἰεὶ τὰ δέοντα δοκοῦντας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδέν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τῶν δεόντων, οὐδ' ὧν ἕνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἄξιον. Ἄλλ' 2
εἰς τοῦτ' ἤδη προηγημένα τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πρόλει, ὥσθ', ὅσῳ τις ἂν μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἐξελέγχῃ Φίλιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύοντα, τοσοῦτῳ τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμβουλεῦσαι χαλεπώτερον εἶναι.

- 3 Αίτιον δὲ τούτων, ὅτι, πάντας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξειςιν οὐχὶ λόγοις δέον, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἂν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου συνείητε, ἄμεινον Φιλίππου παρεσκεύασθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἂν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτ', ἐφ' ὧν ἐστὶ νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. Συμβαίνει δὴ πρᾶγμ' ἀναγκαῖον, οἶμαι, καὶ ἴσως εἰκός· ἐν οἷς ἑκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ἃ σπουδάζετε, ταῦτ' ἄμεινον ἑκατέρους ἔχει, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι.
- 5 Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιοτέρ' ὑμῖν ἔξαρκεῖ, ῥάδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ', ὅπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντ' ἔτι πορρωτέρω λήσει πάνθ' ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδ' ἀντᾶραι δυνησόμεθα, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὅσπερ πρότερον, τοῦ βουλευέσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἅπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.
- 6 Πρῶτον μὲν, εἴ τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαρρεῖ, ὁρῶν ἡλικίος ἤδη καὶ ὅσων κύριός ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' οἶεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων ὁμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαί μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τάναντί' ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκᾶν καὶ δι' ὧν ἐχθρόν ἡγοῦμαι Φίλιππον, ἔν', ἐὰν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἂν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τοῦτοις προσθῆσθε.
- 7 Ἐγὼ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίζομαι· τίνων ὁ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν

καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. Τί οὖν ; πῶς τούτοις ἐχρή-
 σατο ; Ἄ Ἐθναίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἂ τῇ πόλει, πράττειν
 προσείλετο. Τί δήποτε ; Ὅτι πρὸς πλεονεξίαν, οἶμαι, καὶ τὸ
 πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων, καὶ
 οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδ' ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἶδε τοῦτ' 8
 ὀρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρα πόλει καὶ τοῖς ἦθεσι τοῖς ἡμετέ-
 ροις οὐδέν ἂν ἐνδείξαιτο τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειεν, ὑφ' οὗ
 πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἰδίας ἕνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων τινὰς
 Ἑλλήνων ἐκείνῳ πρόοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποι-
 ούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες,
 καὶ πάνθ', ἂ προσήκει, προορώμενοι, ὁμοίως ἐναντιώσεσθε,
 ἂν τι τοιοῦτον ἐπιχειρήσῃ πράττειν, ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες
 τύχοιτε.

Τοὺς δὲ Ἐθναίους ἠγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἑαυ- 9
 τοῖς γιγνομένων τὰ λοιπὰ ἑάσειν, ὅπως βούλεται, πράττειν
 ἑαυτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξῃ καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ
 συστρατεύσειν, ἂν αὐτοὺς κελύη. Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους
 καὶ τοὺς Ἀργεῖους ταῦθ' ὑπειληφῶς εὖ ποιεῖ. Ὅ καὶ μέγι- 10
 στὸν ἐστὶ καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι κέκρι-
 σθε γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἂν
 κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων προέσθαι, μηδ' ἀν-
 ταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς
 Ἑλληνας εὖνοιαν.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπείληφε καὶ
 κατ' Ἀργείων καὶ Ἐθναίων ὡς ἑτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ πα-
 ρόνθ' ὄρων, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. Εὐρίσκει 11
 γάρ, οἶμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέρους προγόνους, ἐξὸν
 αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν
 βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἡνίκ'
 ἦλθεν Ἀλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κῆρυξ,
 ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν ὀτιοῦν

υπομείναντας, και μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθ', ἃ πάντες ἀεὶ γλίσχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδεὶς εἰπεῖν δεδύνηται, (διόπερ καὶ γὰρ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γὰρ μείζω τὰ κείνων ἔργα, ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων και Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας.

- 12 Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ, ὅ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἑλλήσι, σκεψομένους. Ἡγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἰρήσεσθαι, εἰ δ' ἐκείνοις προσθεῖτο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας. Διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν και τότε και νῦν αἰρεῖται. Οὐ γὰρ δὴ τριήρεις γ' ὄρα πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν οὐσας· οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν εὗρηκε, τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ και τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδ' ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.
- 13 « Ἀλλὰ νῆ Δί' », εἴποι τις ἂν ὡς πάντα ταῦτ' εἰδώς, « οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδ' ὧν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιοτέρα τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιούσιν ». Ἀλλὰ τοῦτον και μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· ὁ γὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι κελεύων, πῶς ἂν, Ὀρχομενὸν και Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδούς, τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιηκέναι σκήψαιτο ;
- 14 « Ἀλλ' ἐβιάσθη νῆ Δία » (τοῦτο γὰρ ἔσθ' ὑπόλοιπον) « και παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἱππέων και τῶν Θηβαίων ὀπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθεῖς, συνεχώρησε ταῦτα ». Καλῶς. Οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, και λογοποιοῦσι περιμόντες τινές, ὡς Ἐλάτειαν τειχειεῖ.
- 15 Ὁ δὲ ταῦτα μὲν μέλλει και μελλήσει γε, ὡς ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ και τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ και ξένους εἰσπέμπει και χρή-

ματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτός ἐστι προσ-
 δόκιμος. Τοὺς μὲν ὄντας ἐχθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους
 ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σφύ-
 ζει ; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν ; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ¹⁶
 ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὗτ', εἰ τὰ πρῶτα βιασθεῖς ἄκων ἔπρα-
 ξεν, οὗτ' ἂν, εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων
 ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ', ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κάκεῖν'
 ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἂν τις
 ὀρθῶς θεωρῇ, πάνθ', ἃ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως
 συντάττων.

Καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμ- ¹⁷
 βαίνει. Λογίζεσθε γάρ. Ἄρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγω-
 νιστὰς μόνους ὑπέιληφεν ὑμᾶς. Ἄδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον,
 καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα σύννοιδεν αὐτῷ· οἷς γὰρ οὖσιν ὑμε-
 τέροις ἔχει, τούτοις πάντα τᾶλλ' ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γὰρ
 Ἀμφίπολιν καὶ Ποτεΐδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν
 βεβαίως ἠγεῖτο. Ἀμφότερ' οὖν οἶδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβου- ¹⁸
 λεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμ-
 βάνων δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρώξυνται, πεί-
 σεσθαι τι προσδοκῶν, ἂν καιρὸν λάβητε, ἂν μὴ φθάσῃ ποιή-
 σας πρότερος. Διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πό- ¹⁹
 λει θεραπεύει τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταῦ-
 τὰ βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντ'
 ἀγαπήσειν οἶεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτ'
 οὐδὲν προόψεσθαι.

Καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετριῶς ἐναργῆ παραδεί-
 γματ' ἔστιν ἰδεῖν, ἃ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργεῖους
 ἔμοιγ' εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον δ' ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν
 εἰρηῆσθαι.

« Πῶς γὰρ οἶεσθ' », ἔφην, « ὧ ἄνδρες Μεσσήνιοι, δυσ- ²⁰
 χερῶς ἀκούειν Ὀλυνθίους, εἴ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου

κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἀφίει, οὗ πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο, Ποτειδαιαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι ; ἄρα προσδοκᾶν αὐτοὺς τοι-

21 αὐτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος ἂν τινος πιστεῦσαι οἴεσθε ; Ἄλλ' ὅμως », ἔφην ἐγώ, « μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσάμενοι πολὺν τῶν αὐτῶν ὑπ' ἐκείνου στέρονται, αἰσχροῶς ἐκπεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες· οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἰ πρὸς τοὺς τυράννους αὐταὶ λίαν ὀμιλίαι.

22 » Τί δ' οἱ Θετταλοί ; ἄρ' οἴεσθ' », ἔφην, « ὅτ' αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκᾶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς ; ἢ τὸν τὴν πυλαίαν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς ἰδίας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι ; Οὐκ ἔστι ταῦτα. Ἄλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.

23 » Ὑμεῖς δ' », ἔφην ἐγώ, « διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμενον θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἤδη καὶ παρακεκρουμένον ἀπεύχεσθ', εἰ σωφρονεῖτ', ἰδεῖν. Ἔστι τοίνυν νῆ Δί' », ἔφην ἐγώ, « παντοδαπὰ εὐρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ

24 τᾶλλ', ὅσα τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα μὲν ἔστιν ἅπαντα χειροποίητα καὶ δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἢ φύσις τῶν εὐφρονούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται φυλακτῆριον, ὃ πᾶσι μὲν ἔστ' ἀγαθὸν καὶ σωτῆριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς

25 τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο ; Ἀπιστία. Ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἂν ταύτην σφίζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε. Τί ζητεῖτε ; » ἔφην. « Ἐλευθερίαν. Εἴτ' οὐχ ὁράτε Φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα ; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἐχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις

έναντίος. Οὐ φυλάξεσθ', ὅπως », ἔφην, « μὴ πολέμου ζητοῦν-
τες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὕρητε ; »

Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες, ὡς ὀρθῶς 26
λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβειων καὶ
παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον
ἀποσχῆσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ' ὧν ἐπαγγέλλεται.
Καὶ οὐ τοῦτ' ἔστιν ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων
τινὲς παρ' ἃ τῶ λογισμῶ βέλτισθ' ὀρῶσί τι πράξουσιν, ἀλλ' 27
ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες
ἡμῶν, ὡς ἐπιβουλευέσθε, ὡς περιστοιχίζεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν
ἤδη ποιεῖν λήσεθ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πάνθ' ὑπομεινάντες· οὕτως
ἢ παραυτίχ' ἡδονὴ καὶ ῥαστώνη μεῖζον ἰσχύει τοῦ ποθ' ὕ-
στερον συνοίσειν μέλλοντος.

Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῖν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὕ- 28
στερον βουλευέσθε, ἂν σωφρονῆτε· ἃ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι
τὰ δέοντ' ἂν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἤδη λέξω.

Ἦν μὲν οὖν δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόν-
τας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπέισθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρή-
νην, καλεῖν· οὔτε γὰρ αὐτὸς ἂν ποθ' ὑπέμεινα πρεσβεύειν, 29
οὔτ' ἂν ὑμεῖς οἴδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα
πράξιν τυχόντ' εἰρήνης Φίλιππον ᾤεσθε· ἀλλ' ἦν πολὺ τού-
των ἀφροσύνη τὰ τότε λεγόμενα.

Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. Τίνας ; τοὺς, ὅτ' ἐγὼ γεγο-
νυίας ἤδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑστερας ἡκων πρεσβείας τῆς
ἐπὶ τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φρενακίζομένην τὴν πόλιν, πρού-
λεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἶων προέσθαι Πύλας
οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων εἰκότως 30
δύστροπος καὶ δύσκολός εἰμί τις ἄνθρωπος, Φίλιππος δ',
ἄπερ εὐξαισθ' ἂν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιάς
μὲν καὶ Πλαταιάς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως,
Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει, Εὐβοίαν δὲ καὶ

τὸν Ὠρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ ἅπαντ' ἐπὶ τοῦ βήματος ἐνταῦθα μνημονεύετ' οἷδ' ὅτι ρηθέντα, καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμῆσθαι.

31 Καὶ τὸ πάντων αἰσχιστον, καὶ τοῖς ἐκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπίδας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως ὑπήχθητε.

Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημί δεῖν τούτους ; Ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς τάληθῆ μετὰ παρρησίας ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς

32 καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Οὐχ ἔν' εἰς λοιδορίαν ἐμπεσῶν ἐμαυτῶ μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δ' ἐμοὶ προσκρούσασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδ' ἔν' ὡς ἄλλως ἀδολεσχῶ· ἀλλ' οἴομαί ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἃ Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ

33 νυνί· τὸ γὰρ πρᾶγμ' ὄρῳ προβαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλοίμην μὲν ἂν εἰκάξειν ὀρθῶς, φοβοῦμαι δέ, μὴ λίαν ἐγγύς ἦ τοῦτ' ἤδη. "Ὅταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἐξουσία γίγνηται τῶν συμβαινόντων, μηδ' ἀκούηθ', ὅτι ταῦτα ἐφ' ὑμᾶς ἐστίν, ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες ὀρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὀρ-

34 γίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. Φοβοῦμαι δὴ, μὴ τῶν πρέσβειων σεσιωπηκότων, ἐφ' οἷς αὐτοῖς συνίσασι δεδωροδοκηκότες, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τούτους ἀπολωλότων τῇ παρ' ὑμῶν ὀργῇ περιπεσεῖν συμβῆῃ· ὄρῳ γὰρ ὡς τὰ πόλλ' ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα μάλιστα τὴν ὀργὴν ἀφιέντας.

35 Ἔως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα καὶ κατακούομεν ἀλλήλων, ἕκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰδότα, ὅμως ἐπαναμνῆσαι βούλομαι, τίς ὁ Φωκέας πείσας καὶ Πύλας ὑμᾶς προσέσθαι, ὧν καταστάς ἐκεῖνος κύριος τῆς ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέγονεν, καὶ πεποιήχ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδ' ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ

χώρα καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὃς λυπήσει μὲν ἕκαστον, ἐπειδὴν παρῆ, γέγονε δ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γὰρ 36 μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν ἦν τῇ πόλει πρᾶγμα· οὔτε γὰρ ναυσὶ δῆπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἦλθεν ἂν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἦ τὰ δίκαι' ἂν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἡσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ' ἂν ἦν ἐν ὁμοίῳ πολέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν.

Ταῦτ' οὖν, ὡς μὲν ὑπομῆσαι, νῦν ἱκανῶς εἴρηται, ὡς 37 δ' ἂν ἐξετασθεῖη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ', ὃ πάντες θεοί· οὐδένα γὰρ βουλοίμην ἔγωγ' ἂν, οὐδ' εἰ δίκαιός ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

- ἀγαπῶ 1) τινι ἀρκοῦμαι εἰς τι· 2) τι α) ἀγαπῶ, προτιμῶ τι· τὸ ἴδιον
λυσιτελοῦν· β) μένω εὐχαριστημένος μέ τι· ἀγαπῶ τὰ παρόντα.
ἀγνωμόνως ἔχω εἶμαι ἀνόητος.
ἀγοραὶ πρόσοδοι τῶν ἀγορῶν.
ἄγω 1) τηρῶ, φυλάττω· τὴν εἰρήνην· 2) ἄγω καὶ φέρω λεηλατῶ,
ληστεύω.
ἀγωνίζομαι περὶ θανάτου διακινδυνεύω τὴν ζωὴν μου, ἀντιμετω-
πίζω τὸν θάνατον πολεμῶν.
ἀδιόρθωτος ἀκανόνιστος.
ἀδολεσχῶ φλυαρῶ.
ἀδοξία ὄνειδος, ἐντροπή.
ἀήθης (μετὰ γνκ.) ἀσυνήθιστος εἰς τι.
αἵρεσις ἐκλογὴ· ὥστε ἐξ ἀπάντων (δηλ. τῶν λεχθέντων) γενέσθαι
ὑμῖν ῥαδίαν τὴν αἵρεσιν τοῦ συμφέροντος· Ὁλ. Α, 1· αἵρεσις
ἐστὶ τινι προβάλλεται εἰς τινα ἢ ἐκλογὴ, ἔχει τις νὰ ἐκλέξῃ δι-
δωμι αἵρεσίν τινι δίδω τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς εἰς τινα, ἐπι-
τρέπω εἰς τινα νὰ ἐκλέξῃ.
αἴρομαι ὑψοῦμαι, αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ. : αἴρομαι μέγας αὐξάνομαι
καὶ γίνομαι μέγας.
αἰροῦμαι 1) τι ἐγκρίνω τι· Φιλ. Α, 20· 2) τι ἀντί τινος προτιμῶ τι
ἀντί τινος· ἡρημένος ἀντί τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς τὴν δόξαν τοῦ
διαπράξασθαι ταῦτα· 3) τι ἢ τι προτιμῶ τι ἀπὸ (ἄλλο) τι·
ἐλοίμην ἂν τὴν τύχην τῆς ὑμετέρας πόλεως ἢ τὴν (τύχην)
ἐκείνου· 4) ἀντί πολλῶν χρημάτων εἶμαι πρόθυμος νὰ ὑπο-
βληθῶ εἰς μεγάλας χρηματικὰς θυσίας· νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἂν
(= ὅτι ὑμεῖς ἐλοίσθε ἂν) ἀντί πολλῶν χρημάτων.
αἰσχύνῃ ἢ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ ἢ ἔνεκα τῆς (κακῆς) κατα-
στάσεως τῶν πραγμάτων καταισχύνη.

ἀκαιρία ἔλλειψις εὐκαιρίας, κακὴ περίστασις.

ἀκέραιος ἀβλαβής.

ἀκμή, κυρίως : ἡ κόψις (τοῦ μαχαιριοῦ)· ἔπειτα: τὸ κρίσιμον σημεῖον.

ἀκρασία ἀκολασία.

Ἀλέξανδρος υἱὸς τοῦ Ἀμύντου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, φίλος τῶν Ἀθηναίων· ἐλθὼν ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης (479) ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Μαρδονίου εἰς Ἀθήνας ἐπρότεινε εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίαν.

Ἀλιάρτος πόλις τῆς Βοιωτίας· ἐν αὐτῇ τὸ 395 οἱ ἠνωμένοι σύμμαχοι Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Λακεδ. φονεύσαντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Λύσανδρον.

ἀλλὰ μὴν πρὸς τοῦτοις δέ.

ἄλλως 1) ἐν γένει· 2) **ἄλλως τε καὶ καὶ μάλιστα· ἄλλως τε κἄν** καὶ μάλιστα ἐάν.

ἀλυσιτελής ἀνωφελής, ἐπιζήμιος.

ἄμα ἄμα... καὶ πρὸς δῆλωσιν δύο συγχρόνων πράξεων· **ἄμ' ἀκηκόα- μέν τι καὶ καθέσταμεν** μόλις ἔχομεν ἀκούσει τι (δηλ. πολεμικὴν τινα ἐνέργειαν τοῦ Φιλ.) καὶ (εὐθύς) διορίζομεν.

ἄμαχος ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.

ἀμελῶ (μετὰ γνκ.) ἀδιαφορῶ διὰ τι.

ἄν· οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἄν τοῦτο (δηλ. τὸ ὀρμηθεῖν ἐπ' αὐτὸν) καὶ ἄν τυχὸν ἀκόμη δὲν ἠθέλατε κάμει τοῦτο (καὶ δύνασθε νὰ μὴ τὸ κάμετε).

ἄν = ἄ ἄν.

ἀναιρῶ καταστρέφω· **Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ** σκέπτεται νὰ καταστρέψῃ τοὺς Λακεδ.—Μέσον: **ἀναιροῦμαι** (μετ' αἰτ.) 1) ἀναλαμβάνω· **τὸν πόλεμον** (δηλ. τὸν ἤδη κατὰ τοῦ Φιλίππου διεξαγόμενον)· Ὀλ. Α, 7· **ἀνήρητο τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς** εἶχεν ἐπισύρει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἔχθραν· Φιλ. Β, 20· 2) ἀναρπάζω τι, γίνομαι κύριός τινος· Ὀλ. Α, 21.

ἀνάστασις καταστροφή· **ἀλλὰ (πολεμοῦσιν ὑπὲρ) ἀναστάσεως** ἀλλὰ (πολεμοῦν), διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταστροφὴν.

ἀναχαίτιζω ἀνατρέπω.

ἀνδραποδισταί σωματέμποροι, δηλ. οἱ ἀπάγοντες τοὺς ἐλευθέρους εἰς δουλείαν ἢ ἀποσπῶντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς δούλους ἐκ τῶν κυρίων τῶν· κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἢ τιμωρία ἦτο θάνατος.

ανεξέταστος: οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέ-
ληται (ἐν συντόμῳ) οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ
εἶναι ἀνεξέταστον καὶ ἀκαθόριστον.

ἄνθρωπος ὁ ἄνθρωπος: πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς ὀνομάζει τὸν
Φίλιππον ὁ Δημοσθένης.

ἀνθῶ ἀκμάζω (τὰ τοιαῦτα) σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι
(ἢ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) πολὺ μάλιστα ἀκμά-
ζει στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων.

ἄνοια: ἐξαπατῶ τὴν ἄνοιάν τινος ἐχμεταλλέομαι τὴν ἀνοησίαν τι-
νός καὶ ἐξαπατῶ αὐτόν: αἶε ἐξαπατῶν τὴν ἄνοιαν ἐκάστων (= **ἐκάστου**)
τῶν ἀγνοούντων αὐτόν καὶ προσλαμβάνων (αὐ-
τούς).

ἀνταίρω 1) τινὶ ἐξεγείρομαι, ἀναλαμβάνω πόλεμον ἐναντίον τινός:
εἰ Λακεδαιμονίοις ἀντήρατέ ποτε (δηλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν
πόλεμον, τὸ 378)· 2) πρὸς τινα ἀνίσταμαι κατὰ τινος.

ἀντεμβιβάζω ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῖον ἀντὶ ἄλλου τινός· εἰτ' ἀν-
τεμβιβάζειν = εἰτ' ἀνθ' ἡμῶν αὐτῶν ἐμβιβάζειν (τοὺς
μετοίκους καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας).

ἀντέχω διαρκῶ· τὰ τοιαῦτα ... ἀντέχει ἢ διὰ τοιούτων μέσων (δηλ.
δι' ἀδικίας, ἐπιπορίας καὶ ψεύδους) ἀποκτηθεῖσα δύναμις...—Μέ-
σον: ἀντέχομαι (μετὰ γνκ.) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ κάτι (διὰ τὰ
σωθῶ).

ἀντὶ (μετὰ γνκ.) πρὸς δήλωσιν ἀνταλλαγῆς: ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς
γιγνομένων εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας ἤθελον ἔχει.

ἀντίδοσις διαδικασία τις παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, κατὰ
τὴν ὁποίαν πᾶς πολίτης προσκαλούμενος εἰς **λειτουργίαν** τινὰ
δυσανάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἢ δύνατο νὰ καλέσῃ πάντα
ἄλλον πολίτην, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε πλουσιώτερον ἑαυτοῦ, ν' ἀντάλ-
λάξουν τὰς περιουσίας των ἢ νὰ ὑποβληθῆ ἐκεῖνος εἰς τὸ βᾶρος
τῆς λειτουργίας: ποιῶμαι ἀντίδοσίν τινι ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ
κάμῃ ἀντίδοσιν.

ἀντιλαμβάνομαι τινος, κυρ.: πιάνομαι ἀπὸ τινός: ἔπειτα: ἐπιλαμ-
βάνομαι τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβαίνω ἐνεργῶς εἰς τι ρημηκ.
ἐπίθ.: ἀντιληπτέον ἐστὶν ὑμῖν αὐτοῖς (=δεῖ ἀντιλαβέσθαι
ὑμᾶς αὐτοὺς) τῶν πραγμάτων ἐκείνων (τῶν ἐκεῖ, δηλ. ἐν
'Ολύμπῳ, πραγμάτων)· οὐδενὸς τῶν πραγμάτων ἀντιληπτέον

(ἐστὶ) = δεῖ ἡμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι .

ἀντιληπτέον, βλ. ἀντιλαμβάνομαι

ἀντιποιοῦμαι (μετὰ γνκ.) ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπὶ τινος, διεκδικῶ τι.

ἀντίρροπος ἰσόσταθμος, ἴσου βάρους· συμμαχία ἀντίρροπός τινος
συμμαχία δυναμένη ν' ἀντισταθμίση τι.

ἀξιῶ ἀπαιτῶ· ἔπραξε ταῦτα τῷ ἀξιῶν (δτι. αἰτίου) τοὺς Θη-
βαίους δικαιοτέρα ἢ ὑμᾶς. Οἱ Θηβαῖοι ἀπήτουν ν' ἀποδοθοῦν
εἰς αὐτοὺς αἱ πόλεις Ὀρχομενός καὶ Κορώνεια, τὰς ὁποίας κατεῖχον
οἱ Φωκεῖς.

ἅπαξ· εἰς ἅπαξ διὰ μίαν φοράν.

ἀπαρτῶ (-άω) ἀποχωρίζω· πητικ. πρμκ: ἀπήρηται εἶμαι μακρὰν·
ἀπηρητημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμας διότι
εἴσθε μακρὰν (τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων) καὶ ὡς πρὸς τὰς
πολεμικὰς παρασκευὰς καὶ ὡς πρὸς τὰς σκέψεις.

ἄπειμι εἶμαι μακρὰν, ἐλλείπω· ἄπεστι τὰ πράγματα ἐλλείπουν τὰ
ἔργα (αἱ πράξεις).

ἀπελαύνω ἐκδιώκω· ὅτ' Ὀλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε·
τὸ 357, ὅτε ὁ Φίλιππος ἐπολιόρκει τὴν Ἀμφίπολιν, οἱ Ὀλυνθιοὶ
φοβούμενοι τὴν αὐξάνουσαν δύναμιν τοῦ Φιλίππου ἔπεμψαν πρέ-
σβεις εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπρότειναν εἰς τοὺς Ἀθηναίους συμμαχίαν
ἐναντίον τοῦ Φιλίππου· ἀλλ' ὁ Φίλιππος θέλων νὰ ματαιώσῃ τὴν
συμμαχίαν αὐτὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον
πρέσβεις καὶ δι' αὐτῶν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν παρά-
δοσιν τῆς Ἀμφιπόλεως· τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον
νὰ συζητήσουν μετὰ τῶν Ὀλυνθίων πρέσβειων περὶ συμμαχίας κα-
τὰ τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ἀπέπεμψαν αὐτοὺς.

ἀπέχομαι (μετὰ γνκ.) : ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τινος, ἀποκροῶ τι.

ἄπιστος ἀπίστευτος· οὐδὲν (ἐπίρρ.) ἄπιστόν (ἐστὶ τοῦτο).

ἀπλῶς 1) μὲ γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, ἄνευ συγκαλύψεως αὐτῆς· Φιλ. Α,
51· 2) ἐν γένει· Ὀλ. Α, 23.

ἀπὸ (μετὰ γνκ.) πρὸς δήλωσιν τῆς πηγῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἢ διὰ τῆς
ὁποίας γίνεται τι· ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμμάχων μὲ τὰ χρή-
ματα τῶν συμμάχων σας (τοὺς ὁποίους διαρπάζει).

ἀπογιγνώσκω 1) μετ' αἰτιατικῆς προσ. : ἀπαρνοῦμαι τινα, ἀποσπῶ-
μαι ἀπὸ τινος· 2) ἀμτβ. : ἀπελπίζομαι.

ἀποδείκνυμι καθιστῶ.

ἀποδίδωμί τινι (μετ' ἀπρμφ.) ἐπιτρέπω, δίδω τὸ δικαίωμα εἰς τινα
 να...· **εἰ τοῖς μὲν** (δηλ. τοῖς ῥήτοροι καὶ στρατηγοῖς καὶ ἴσως καὶ
 τοῖς βοηθημένοις) **ἀποδώσετε ἐπιτάττειν (ὑμῖν)...** ἀναγ-
 κάζεσθαι... ψηφίζεσθαι... συμπονεῖν.

ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν τὸ ρίχνω στὴν τεμπελιά.

ἀποκρίνομαι· ἃ **ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἂν εἴητ' ἐψηφισμέ-**
νοι, ταυτ' ἤδη λέξω ποίαν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρέπει νὰ
 ψηφίσετε, εὐθύς θὰ σᾶς εἶπω. Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως, τὸ
 ὁποῖον ὁ Δημοσθένης μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του παρέδωκεν εἰς τὸν
 γραμματέα πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ ὁ ἴδιος ἀνέγνωσε, λείπει ἐν τῷ λόγῳ.

ἀπολείπω παύω.

ἀπόμισθος ἄμισθος.

ἀπόρρητος ὁ μὴ λεγόμενος, περὶ οὗ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, μυ-
 στικός· **τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον**, οἱ Ἀθηναῖοι δια-
 καῶς ποθοῦντες τὴν ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως ἔστειλαν τὸ 358
 πρὸς τοὺς Φίλιππον καὶ συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, οἱ μὲν
 Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν Φίλιππον τὴν Πύδναν, τὴν ὁποίαν
 οὗτοι κατεῖχον ἀκόμη, ὁ δὲ Φίλιππος καταλαμβάνων τὴν Ἀμφί-
 πολιν νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Ἀθηναίους· ἵνα δὲ μὴ γνωσθῇ ἡ
 συμφωνία αὕτη εἰς τοὺς Πυδναίους, δὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ πρέσβεις
 εἰς τὸν δῆμον ταύτην, ἀλλὰ μυστικῶς ἐνήγγουον μετὰ τῆς βουλῆς·
 ὡς ἐκ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμνον μὲν πολὺν λόγον περὶ τοῦ ἀνα-
 κοινωθέντος εἰς τὴν βουλήν μυστικοῦ, ἠγγόνουν ὅμως τὸ περιεχο-
 μένον αὐτοῦ.

ἀπόστολος ναυτικὴ ἀποστολή.

ἀποστροφὴ καταφύγιον.

ἀποτρίβομαί τι ξεπλύνω τι.

ἀποφαίνομαι ὑπέρ τινος ἐκφράζω γνώμην περὶ τινος.

ἰποχρῆν, βλ. **ἀποχρῶ**.

ἀποχρῶ (-ᾶω, ἀπρμφ. **ἀποχρῆν**) 1) ἀρκῶ· Φιλ. Α, 22· 2) ἀπρόσ.

ἀπόχρη εἶναι ἀρκετόν· **δοκεῖ μοι ἀποχρῆν ἂν ἐνίοις ὑμῶν**
(ταῦτα), ἐξ ὧν νομίζω ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἤρκοῦντο εἰς
 αὐτὰ (=θὰ ἔμενον ἱκανοποιημένοι ἀπὸ αὐτὰ), διὰ τὰ ὅποια...

ἀργῶ κάθημαι ἀργός.

Ἀρτάβαζος Πέρσης σατράπης· τοῦτον ἀποστατήσαντα ἀπὸ τοῦ βασι-

λέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Γ' ἐβοήθησεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Χάρης μετὰ τοῦ στρατοῦ του (τὸ 356).

Ἀρύββας βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν (μιᾶς τῶν σπουδαιότερων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἠπείρου).

ἀρχαῖα, τά, τὰ πατρικὰ κτήματα (ἦτοι : οἴκοι, ἀγροί, ἐπιπλα κ.τ.τ.).

ἀρχή ἀφετηρία, ἐλατήριο.

ἄρχω· πθκ. ἄρχομαι ἐξουσιάζομαι, διοικοῦμαι· οἱ ἀρχόμενοι οἱ ὑπήκοοι.

ἀσελγής αἰσχρὸς, ἀκόλαστος.

αὐ προσέτι, ἀκόμη.

αὐθις μετὰ ταῦτα.

αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ. : αὐξάνομαι μέγας αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αὐτόματος, ον, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενος· γίγνεται τι αὐτόματον γίνεταί τι ἀφ' ἑαυτοῦ, μόνον του.

αὐτῶν = ἀλλήλων· περιιόντες (δηλ. κατὰ τὴν ἀγορὰν — τὸν συνήθη τόπον διατριβῆς τῶν λογοποιούντων —) αὐτῶν πυνθάνεσθαι.

ἀφήμι ἀφήνω ἐλεύθερον, ἀθρώνω· πθκ. : οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι οἱ ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ἀφίσταμαι μετὰ γνκ. : 1) παραιοῦμαί τινος, δὲν θέλω τι· Φιλ. Β, 12.

2) ἀπέχω· τούτων ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν = ἀφέσταμεν καὶ τοῦ γράφειν ταῦτα καὶ τοῦ συμβουλεύειν·

3) διαφέρω ἀπὸ τι· τὰ τότε λεγόμενα ἦν πολὺ ἀφροσθηκὸτα τούτων ἦσαν ἐντελῶς διάφορα ἀπὸ ταῦτα (δηλ. ἀπὸ τὰ νῦν πραττόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλ.)· 4) χάνω τι· Ὀλ. Α, 15.

ἀφορμὴ 1) λόγος, αἰτία· Ὀλ. Β, 22· 2) τὰ μέσα, μετὰ τὰ ὁποῖα ἀρχίζει ἡ ἐπιχειρεῖ τις : πόρος, βοήθημα· Φιλ. Α, 29.

B

βασιλεὺς νοεῖται ὁ Ἀρταξέρξης ὁ Ὡχος, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 359 - 338 καὶ μετὰ τοῦ ὁποῖου ὁ Φίλ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν πρὸς τοῦτον ὁ Φίλ. ἀπέστειλε—κατὰ τὰς διαδόσεις τῶν ἐν Ἀθήναις φιλιππιζόντων—πρέσβεις, ἵνα ἀπαιτήσουν ν' ἀφήσῃ ἐλευθέρως καὶ αὐτονόμους τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ πόλεις.

βέβαιος σταθερὸς, διαρκής· εἰκός (ἐστίν) ἔχειν αὐτοὺς (δηλ. τοὺς Ὀλυμβίους) βεβαίαν τὴν ἐχθραν ὑπὲρ ὧν (= ὑπὲρ

ἐκείνων, ἃ) φοβοῦνται (μὴ πάθωσι) καὶ πεπόνθασιν. Οἱ Ὀλύμπιοι φοβοῦνται μήπως ὁ Φίλιππος ὡς ἄσπονδος ἐχθρὸς πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των· διὰ τοῦ πεπόνθασιν ἴσως ὑπονοεῖ ὁ Δημοσθένης τὴν στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύμπου τὸ 351 (βλ. εἰσαγ. εἰς τὸν Α' Ὀλυμπιακόν).

βεβαίως ἀσφαλῶς.

βέλτιστος· πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει παρέχει τὰς ἀρίστας ἐλπίδας, εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον.

βιάζομαι, ἀπολ. : ἐκτελῶ μὲ βίαν· πράττει καὶ βιάζεται = πράττει βίᾳ.

βοήθειαι ἐπικουρικὰ στρατεύματα (ταχέως ἐπιστρατευόμενα καὶ προχείρως παρασκευαζόμενα).

βοηθητέον, βλ. βοηθῶ.

βοηθῶ 1) μετὰ δτκ. : βοηθῶ τοῖς πράγμασι ἐπανορθῶ τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστασιν τῶν πραγμάτων· βοηθητέον εἶναι ὑμῖν τοῖς πράγμασι = δεῖν ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς πράγμασιν· 2) μετὰ τῆς προθ. εἰς : στέλλω βοήθειαν εἰς.

βουλή σκέψις· ἡ βουλή ἐστὶ τινι σκέπτεται τις.

βοῶ· οἱ βοησόμενοι (εἰσιν, ὥσπερ ἦσαν οἱ) τριακόσιοι (ἐν ταῖς συμμορίαις) οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν (οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἢ ν' ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορευόντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) εἶναι, ὅπως οἱ τριακόσιοι (εἰς τὸ σύστημα τῶν συμμοριῶν).

Γ

γὰρ ἐν ἐρωτήσει : λοιπόν.

γελῶ· ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι (= τοῦ γενέσθαι γέλωτα) ἵνα προκληθῇ γέλως.

γέλως αἰτία διὰ γέλωτα· γέλως, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασι γελοῖον πρᾶγμα (γελοῖος) ὁ τρόπος, καθ' ὃν φροντίζομεν περὶ τοῦ πολέμου.

Γεραιστός ἀκρωτήριον καὶ κόμη τῆς Εὐβοίας ἔχουσα λιμένα.

γίγνομαι 1) μετὰ μτχ. : εὐρίσκομαι, φανερώνομαι ὅτι· τὸ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι... κεκτημένους καὶ... ἔχοντας τὸ ὅτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἔχουν εὐρεθῆ (φανερωθῆ), ὅτι κέκτηνται (= ὅτι κατέ-

χουν)... και ὅτι ἔχουν...: 2) μετὰ γνκ. : γίγνομαι ἑμαυτοῦ ἔξαρτῶμαι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου· 3) μετ' ἐπιρρ. : γίγνομαι ἔξω (τῆς πόλεως) μένω (στρατοπεδεύω) ἔξω τῆς πόλεως· γίγνομαι ἔξω τοῦ κακῶς πάσχειν εἶμαι μακρὰν ἀπὸ κάθε κακοπάθειαν, δὲν κακοπαθῶ, δὲν βλάπτομαι· 4) μετὰ προθ. : γίγνομαι ἐν τῇ χώρᾳ διατρίβω, διαμένω ἐν...· γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον· γίγνομαι πρὸς τῇ γῆ προσεγγίζω, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν ξηράν.

γιγνώσκω 1) ἐνωῶ· Ὀλ. Α, 6· Φιλ. Α, 50· 2) σχηματίζω (ἔχω) τὴν γνώμην· ἐγνωκότες ἦσαν ἂν ταῦτα μέχρι του (τινός) θὰ εἶχον ταύτην τὴν γνώμην (νὰ πολεμοῦν δηλ. κατὰ τοῦ Φιλ. καὶ νὰ εἶναι σύμμαχοί μας) μέχρι τινός χρόνου (μόνον)· εἰ δέ, ὁ μὲν (δηλ. ὁ Φιλ.) ἐγνωκῶς ἔσται, ὡς δεῖ αἰεὶ πράττειν τι..., ἡμεῖς δ' (ἐγνωκότες ἐσόμεθα), ὡς οὐδενός... λέγω, ἃ γιγνώσκω = λέγω τὴν ἐμὴν γνώμην· ταῦτα γιγνώσκω ἔχω ταύτην τὴν γνώμην· 3) κρίνω· Φιλ. Α, 29.

γλίχομαι σφοδρῶς ἐπιθυμῶ.

γνώμη 1) νοῦς, διάνοια· Ὀλ. Β, 20· 2) ἐπιθυμία, θέλησις· Ὀλ. Α, 16· Φιλ. Β, 14· 3) προσδοκία· Ὀλ. Α, 21.

γράφω προτείνω ἐγγράφως.

γυμνασίάρχος ὁ ἀναλαμβάνων τὴν δαπάνην διὰ τὸν ἐξωραϊσμόν τοῦ διὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας προωρισμένου χώρου καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν καὶ διατροφήν τῶν ἀθλητῶν.

Δ

δαιμόνιος ὑπεράνθρωπος.

δεῖ οὐδ. μτχ. ἀπολ.: δέον ἐνῶ ἔπρεπε· δέον πάντας (ἡμᾶς) κωλύειν ἔργῳ καὶ πράξεσιν οὐχὶ λόγοις τοὺς ζητοῦντας πλεονεκτεῖν.

δείκνυμι (ἀμτβτ.) φαίνομαι (τὸ ἔργον) δείξει τὸ πρᾶγμα θὰ φανῆ.

δεινός 1) ἐπὶ προσώπων : α) φοβερός, πολὺ ἱκανός· Ὀλ. Α, 3· Φιλ.

Β, 30· β) ἔμπειρος· Φιλ. Α, 35· 2) ἐπὶ πραγμάτων : δεινός εἶμι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω μεγάλην (ἀξιοθαύμαστον) δύναμιν νά...· Ὀλ. Β, 20.

δεκαδαρχία κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων.

δέος, οὐς, τό, φόβος ἔστι τοῦτο δέος = τοῦτο δεῖ ὑμᾶς φοβεῖσθαι.

δεσπότης ἀπόλυτος κυρίαρχος.

δή εὐθύς.

δημόσιος (**δοῦλος**) δοῦλος τῆς πόλεως.

δήποτε· συνήθως ἐν ἐρωτήσει : **τί δήποτε**; διατί λοιπόν ;

διά (μετ' αἰτ.) πρὸς δῆλωσιν τοῦ ὄργανου ἢ μέσου = **διά** τινος, **μέ** τι.

διαβάλλω· ἡμᾶς **διαβάλλων** καὶ **τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν** διαβάλλον ἡμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυνθίους, ὅτι δὲν εὐρισκάμεθα πλησίον των πρὸς ὑποστήριξίν των.

διαδοχή· ἐκ **διαδοχῆς ἀλλήλοις** = **διαδεχομένους ἀλλήλους ἀμοιβαίως**, κατὰ σειράν.

διαλλαγὴ συμφιλίωσις· αἱ πρὸς ἐκεῖνον **διαλλαγαί** πᾶσα μετ' ἐκεῖνου συμφιλίωσις (διαπραγματεύσεις πρὸς συμφιλίωσιν).

διασπῶ διαλύω.

διατίθεμαι πωλῶ.

διατρίβω 1) μετὰ **μτχ.** : **χρονοτριβῶ**· Ὀλ. Α, 9· 2) **ἐν τινι** κατατρίβω τὸν χρόνον μου εἰς τι· 3) **ἐπὶ τινι** ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

διαφέρω· ἀπρόσ. : **τί ὑμῖν διαφέρει**; τί σᾶς ὠφελεῖ (τοῦτο, ἂν δηλ. ἀπέθανεν ὁ Φίλ.);

διδάσκω **τινά τι** ἀναγγέλλω εἰς τινὰ τι.

διεξέρχομαι 1) ἐκθέτω ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς· Ὀλ. Β, 3· Φιλ. Β, 3· 2) ἐκθέτω· Ὀλ. Β, 5· 3) ἐξαντλῶ· **διεξελέλυθε πάντα (ἐκεῖνα)**, οἷς ὅλα τὰ μέσα ἐκεῖνα, μὲ τὰ ὅποια.

δίσταμαι ἴσταμαι χωριστά· **πρkm.** **διέστηκα** εὐρίσκομαι εἰς διάστασιν, διχονοῶ.

δίκη τιμωρία· **δίκην λαμβάνω** τιμωρῶ.

διοικῶ διευθύνω· μέσον : **διαχειρίζομαι**.

διόπερ δι' ὃν λόγον ἀκριβῶς; καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς.

διорύσσω διασκάπτω· **Χερρόνησον διορύξει** θὰ κατασκευάσῃ διώρυγα διὰ μέσου τῆς Θρακικῆς χερσονήσου. Διὰ τῆς διώρυγος θὰ ἀπεχωρίζετο ἡ Θρακικὴ χερσονήσος ἀπὸ τῆς λοιπῆς Θράκης καὶ οὕτω οἱ ἐν τῇ Χερσονήσῳ κατοικοῦντες Ἀθηναῖοι ἄποικοι θὰ ἀπηλλάσσοντο ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Θρακῶν.

διχῆ 1) εἰς δύο χωριστά· **δεῖ διχῆ τὴν βοήθειαν εἶναι** πρέπει νὰ εἶναι χωρισμένη εἰς δύο ἢ βοήθεια· 2) κατὰ δύο τρόπους, διὰ διπλῆς ἐνεργείας· **διχῆ... τῷ τε... σῶζειν καί... στρ. ἐκπέμπειν, καὶ τῷ... κακῶς ποιεῖν** κατὰ δύο τρόπους, δηλ. ἀφ' ἑνὸς

μὲν μὲ τὸ (νὰ προσπαθῆτε) νὰ σφύζετε... καὶ νά..., ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὸ νὰ βλάπτετε...

διώκω τι τρέχω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τι.

δοκιμάζω κρίνω.

δοκῶ 1) **δοκῶ** μοι νομίζω, μοῦ φαίνεται: **ἡμεῖς δοκοῦμέν μοι ἔχειν πρὸς αὐτὰ οὐκ οἶδα ὄντινα τρόπον** ἡμεῖς ἀπέναντι αὐτῶν τῶν πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγὴν, τὴν ὁποίαν δὲν ἤξεύρω πῶς νὰ χαρακτηρίσω· 2) **δοκεῖ** φαίνεται καλόν· **τὰ γ' ἔμοι δοκοῦντα = ἅ γ' ἔμοι δοκεῖ** ἡ γνώμη μου τοῦλάχιστον· πθτκ. πρkm. : **δέδοκται** ἔχει ἀποφασισθῆ.

δόξα φήμη.

δύναμις πεζική δύναμις, πεζικόν (στράτευμα).

δύσκολος ιδιότροπος.

δύσμαχος δυσκολοπολέμητος.

δυσχερής δυσάρεστος, ἐνοχλητικός· ἐπίρρ. : **πῶς δυσχερῶς**; μὲ πόσῃν δυσἀρέσειαν ;

E

ἐγκλημα παράπρον, δυσἀρέσεια· **τὰ πρὸς αὐτοὺς ἐγκλήματα** παράπρον ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἑαυτοὺς των, τὰ ἰδικὰ των.

ἐγρήγορα ἐπαγρυπνῶ.

ἐγχωρεῖ (ταῦτα) ἐπιτρέπονται ταῦτα.

εἰ μὴδ' ἂ πάθητ' ἄν...; = **εἰ (καίπερ) ἔχοντες καιρόν, οὐ τολμήσετε μὴδὲ ταῦτα ποιῆσαι (αὐτόν), ἂ πάθοιτε ἄν (ὑμεῖς ὑπ' ἐκείνου), εἰ δύναίτο ἐκεῖνος (ποιῆσαι ὑμᾶς αὐτὰ)**;

εἶεν, ἐπίρρημα δηλοῦν συγκατάθεσιν μὲν τῶν εἰρημένων, συνάφειαν δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα· ἔστω, καλὰ, πολὺ καλὰ.

εἶμι A) ὑπαρκτικόν : 1) ὑπάρχω, εἶμαι· **τὰ ὄντα τὰ ἀληθῆ· τι τῶν ὄντων ἀληθές τι**· 2) ἐπομένου ἀναφορικοῦ : **οὐκ ἔστιν ὅπως** (μετὰ μέλλ. ὀριστ.) δὲν ὑπάρχει τρόπος νά... (δὲν εἶναι δυνατόν νά...)· 3) ἀπροσ. **ἔστι (ἦν)** μετ' ἀπρμφ. : εἶναι (ἦτο) δυνατόν νά...· B) συνδετικόν: ὑπολογίζομαι· Φιλ. Α, 28· Γ) μετ' ἐπίρρ., πτώσεως ἢ προθ. : 1) μετ' ἐπίρρ. : **ῥαδίως ἔσται** (δηλ. αὕτη ἡ δύναμις) εὐκόλως θὰ διατρίβῃ αὕτη ἡ δύναμις· **οἱ δ' ... πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥαδίως ὧσι** καὶ ὅταν εὐκόλως εὐρίσκωνται ἄνθρωποι ψευδόμενοι πρὸς σᾶς, ὅταν δηλ. πολλοὶ ἐμφανίζωνται ὡς συνήγοροι ψευδόμενοι· 2) μετὰ πτώσεως γνκ. : α) διαιρετικῆς· **ἔστι τῶν αἰ-**

- σχρῶν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχροῶν πραγμάτων : εἶναι αἰσχρὸν (ἐντροπή)· β) πρὸς δῆλωσιν τοῦ ἔργου τινός· τὸ ἐπιτιμᾶν παντός ἐστὶ εἶναι ἔργον τοῦ καθενός (ὁ καθένας ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμνη)· 3) μετὰ προθ. : ἐν ἐμοί ἐστὶ τι ἐξ ἐμοῦ (καὶ οὐχὶ ἐς ἄλλου) ἐξαρτᾶται τι· εἰμὶ ἐπὶ τοῖς πράγμασι καταγίνομαι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου· εἰμὶ ἐπὶ τινος ἀσχολοῦμαι εἰς τι.
- εἶνεκα μετὰ γνκ. : χρηστά εἶη (τὰ πράγματα) παντός εἶνεκα εἶθε ν' ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς, πρὸς τὸ καλὸν ὅλων.
- εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν περισσώτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν τώρα.
- εἰρωνεία προσποιήσεις· ἀφείς τὴν εἰρωνείαν τὴν συνήθη προσποιήσιν. (ὅτι δὲν ἔχει χρήματα).
- εἰς μετ' αἰτ. : 1) ἐπὶ τρόπου· συχν. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιφρ. : εἰς δέον = δεόντως· εἰς δέον τι κάπως πρεπόντως· 2) πρὸς δῆλωσιν σκοποῦ· Ὁλ. Α, 20· 3) = διὰ μετ' αἰτ. : εἰς τὴν ναῦν δι' ἕκαστον πλοῦον.
- εἴτε· εἴτε γὰρ ὑμῶν τὴν ἐκείνου...περιέσται... = εἰ μὲν γὰρ ὑμεῖς τὴν ἐκείνου (χώραν) κακῶς ποιήσετε, ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυμπον παραστήσεται καὶ (εἶτα) βῆδῶς ἀμυνεῖται (ὑμᾶς) ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκίαν (χώραν)· εἰ δὲ βοηθήσετε ὑμεῖς εἰς Ὀλυμπον μόνον... προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι καὶ περιέσται.
- εἴωθα· οἱ εἰωθότες (ἀποφραίνεσθαι γνώμην) οἱ συνήθεις (οἱ τακτικῶς λαμβάνοντες τὸν λόγον) ῥήτορες.
- ἐκ μετὰ γνκ. : 1) ἐπὶ χρόνου· ἐξ οὗ (δηλ. χρόνου) ἀφ' οὔτου· 2) πρὸς δῆλωσιν αἰτίας : ἕνεκά τινος, διὰ τι· Ὁλ. Α, 7· Φιλ. Α, 3, 46· Φιλ. Β, 27· 3) = διὰ μετὰ γνκ.· Ὁλ. Β, 9· 4) = ἐν μετὰ δτκ.· λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας (ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προϊόντων) ὅσ' ἀνάγκη (ἐστὶν ὑμᾶς λαμβάνειν)· ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου.
- ἐκβαίνω ἀποβαίνω, λαμβάνω ἐκβασιν.
- ἐκκαλοῦμαι τινα ἐξεγείρω τινα (ἐκ τῆς νωθρότητος).
- ἐκλαλῶ διασαλπίζω, διακηρύττω· εἰ δυνηθεῖς (= ἐπειδὴν δυνηθῆ) μὴ πράξει ταῦτα, ἃ (καίπερ) ὀφλισκάνων ἄνοιαν ὁμως ἐκλαλεῖ νῦν.
- ἐκλέγω χρήματα εἰσπράττω χρήματα (ὡς λύτρα).
- ἐκπίπτω ἐκδιώκομαι.

ἐκπολεμῶ (-ὠ) **τινά τινι** περιπλέκω τινά εἰς πόλεμον πρὸς τινα.
ἐκφέρω **πόλεμον** κηρύττω πόλεμον.

Ἐλάτεια ὄχυρά πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισόν, ἢ κλεῖς τῆς Βοιωτίας· μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φωκικοῦ πολέμου (346) κατεσκάφη κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου.

ἔλεγχος ἀπόδειξις· **τὸ πρᾶγμα ἤδη τὸν ἔλεγχον δώσει** ἢ ἀνάπτουζις τῶν προτάσεων μου εὐθὺς θὰ δώσῃ τὴν ἀπόδειξιν.

ἐλέσθαι, βλ. **αἰρούμαι**.

ἔλλειμμα ἔλλειψις· **τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα** αἱ ἐλλείψεις αἱ προσερχόμεναι ἀπὸ σᾶς (ὡς ἢ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς στρατείας, ἢ μὴ χορήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἢ σπατάλη τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων εἰς τὰς ἐορτάς κλπ.).

ἐλλείπω 1) **τι** ὑστερῶ εἰς τι· Ὀλ. Α, 6· 2) ἀπολ. : εἶμαι ἐλλιπής (καθυστερῶ) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν υποχρεώσεων μου· Ὀλ. Β, 30.

ἐμπίπτω εἰς λαιδορίαν παρεκτρέπομαι εἰς ὕβρεις.

ἐμπόριον ἐμπορικὸς λιμὴν.

ἐναντίος· τὸ οὐδ. **ἐναντίον** ὡς ἐπίρρ. : **βλέπω ἐναντίον** κοιτάζω (τὸν ἀντίπαλόν μου) κατὰ πρόσωπον (διὰ νὰ παρακολουθῶ τὰς κινήσεις του καὶ προφυλάσσωμαι).

ἐνδεῖ ὑπάρχει ἔλλειψις· **ἅπαντος ἐνδεῖ** (ὑμῖν) τοῦ πόρου ἔχετε ἔλλειψιν ὄλου ἐν γένει τοῦ (στρατιωτικοῦ) πόρου : σᾶς λείπουν ὅλα ἐν γένει τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας ἀναγκαιοῦντα χρήματα.

ἐνδείκνυμαι παρουσιάζω· **ἐνδείκνυμαι τοσοῦτον** παρουσιάζω (προτείνω) τόσον μέγα πλεονέκτημα.

ἐνδίδωμι δίδω· **καιρὸν** εὐκαιρίαν.

ἔνειμι 1) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὸ γ' ἐνικ. πρόσ. : **ἔνεσι** ἐνυπάρχει, δύναται νὰ υπάρξῃ· **ταῦτα ἴσως πρότερον ἐνῆν** ταῦτα (δηλ. ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν) πρότερον ἴσως ἦσαν δυνατά· 2) ἀπροσ. μετὰ δοτκ. προσ. καὶ ἀπρμφ. : ἐπιτρέπεται εἰς τινα νὰ...

ἐνθυμητέον, βλ. **ἐνθυμοῦμαι**

ἐνθυμοῦμαι σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι, ἔχω ὑπ' ὄψει μου· 1) μετ' αἰτ.

Ὀλ. Α, 6· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως : **ἐνθυμητέον** (ὑμῖν ἔστι) **καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ ἀναμνησκομένοις τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς, ἡλικίην...** πρέπει ν' ἀναλογίζεσθε σεῖς καὶ παρ' ἄλλων ἀκούοντες (δηλ. ὅσοι εἴσθε νεώτεροι) καὶ ἀνακαλοῦντες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ ἴδιοι γνωρίζετε (δηλ. οἱ πρεσβύ-

τεροι), πόσον μεγάλην...

ἐνι (= ἔνεστι) 1) ἄπροσ.: εἶναι δυνατόν· 2) προσωπκ. : ὑπάρχει.
ἐντελής τέλειος, πλήρης· **μισθός ἐντελής** ὁ πλήρης μισθός, δηλ. καί
 τὸ σιτηρέσιον καὶ ὁ μισθός (βλ. τὴν λ.).

ἐξαγγέλλω ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.

ἐξαιρῶ κυριεύω.

ἐξαρκεῖ (ἄπροσ.) εἶναι ἀρκετόν· **ἐξαρκεῖ ὑμῖν λέγειν** δικαιότερα
 εἶναι ἀρκετόν εἰς σᾶς νὰ ἐκφωνῆτε (μόνον) λόγους, μὲ τοὺς ὁποίους
 νὰ ὑποστηρίζετε, ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον (παρὰ ὁ Φίλ.).

ἐξεργάζομαί τινι τι κατορθώνω τι πρὸς χάριν τινός.

ἐξέρχομαι ἐξέρχομαι εἰς ἐκστρατεῖαν, ἐκστρατεύω.

ἐξεστί τινι μετ' ἄπρμφ. 1) εἶναι δυνατόν εἰς τινα νὰ μηχ οὐδ. ἀπόλ.

ἐξὸν = εἰ καὶ ἐξῆν· 2) ἔχει τις τὴν ἐξουσίαν νὰ 'Ολ. Β., 30.

ἐξετάζομαι 1) διὰ τῆς ἐξετάσεως ἀποδεικνύομαι **ὡς ἂν ἐξετασθεῖη**
μάλιστα ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο εἴθε νὰ μὴ συμβῆ ἐξετασθέντα
 (ταῦτα, τὰ ὅποια εἶπον περὶ τῶν προδοτῶν) ν' ἀποδειχθοῦν ἀκρι-
 βέστατα (νὰ ἐπαληθεύσουν)· 2) ἀποκαλύπτομαι, φανερόνομαι·
 'Ολ. Β, 20.

ἐξόν, βλ. ἔξεστι.

ἐξουσία γίγνεται = ἔξεστι.

ἐπαναμινύσκω ξαναενθυμίζω.

ἐπανήμί τι ἀφήνω τι κατὰ μέρος.

ἐπανορθοῦμαι τι, κυρ. : σηκώνω κάτι πού ἔχει πέσει καὶ τὸ ἐπα-
 ναφέρω εἰς τὴν θέσιν του· ἔπειτα : ὀρθῶς χρησιμοποιοῦ.

ἐπέρχομαι· ἐπέρχεται τινι (μετ' ἄπρμφ.) ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος
 νὰ ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας τύχης (ἴδιον) ὑπολαμβάνω (τὸ)
ἐπελθεῖν ἂν (= τὸ ὅτι ἐπέλθοι ἂν) ἐνίοις εἰπεῖν πολλὰ
 τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

ἐπέχω συγκρατῶ τὸν ἑαυτόν μου· **ἐπισχῶν** (= ἐπεὶ ἐπέσχον) ἂν...
 ἂν ἡσυχίαν ἤγον ἀφοῦ θὰ συνεκράτουν τὸν ἑαυτόν μου... θὰ
 ἐσιώπων.

ἐπί 1) μετὰ γινκ. : α) εἰς (μετ' αἰτ.) **ἐπὶ πολλῶν (πραγμάτων)** εἰς
 πολλὰς περιστάσεις· β) ἐπὶ χρόνου· **ἐπὶ Τιμοθέου** ἐπὶ τῆς στρατη-
 γίας τοῦ Τιμοθέου· 2) μετὰ δτκ. : α) χρονικῶς· **ἐπὶ τῷ πράττειν**
 ἐπάνω εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐνεργείας, ὅταν φθάσῃ ὁ καιρὸς τῆς
 ἐνεργείας· β) πρὸς δῆλωσιν αἰτίας· **ἐπὶ τῷ πεπεῖσθαι** (ἐπειδὴ

εἶμαι πεπεισμένος) ταῦτα συνοίσειν ὑμῖν· γ) πρὸς δῆλωσιν τοῦ ὄρου, ὑπὸ τὸν ὁποῖον γίνεται τι· αἰροῦμαι φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις ἀποκτῶ (ἔχω) φίλους ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ πράττω τὰ δίκαια· 3) μετὰ δτκ. καὶ μτγ. ἰσοδυναμεῖ με γνκ. ἀπόλυτον : ἐπ' ἀδήλοις οὔσι τοῖς... γενησομένοις = καίπερ ἀδήλων ὄντων τῶν ἀπὸ τούτων ἑμαυτῶ γενησομένων ἂν καὶ ἀβέβαιον εἶναι, τί ἐκ τούτων (δηλ. τῶν συμβουλῶν μου) θὰ μοῦ συμβῇ· 4) μετ' αἰτκ. : ἐπὶ σκοποῦ· ἐπὶ τὰς ἐξαιφνης ταύτας στρατείας αὐτοῦ διὰ νὰ ἐμποδίσουν ταύτας — τὰς ὁποίας ὅλοι γνωρίζετε — τὰς αἰφνιδιαστικὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ.

ἐπιβαίνω (μετὰ γνκ.) βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἰς τι.

ἐπιβουλεύομαι (πθκκ.) εἶμαι στόχος ἐπιβουλῶν, ἀπειλοῦμαι.

ἐπιεικῶς τρόπον τινά.

ἐπισκοτῶ τινι ρίπτω σκότος ἐπάνω εἰς τι, σκεπάζω τι.

ἐπιστολῆ· ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τῶν Ἀθηναίων μικρᾶς ἰδέας τοῦ Φιλ. ἀναγιγνώσκει ὁ Δημοσθ. ἐπιστολὴν τινὰ αὐτοῦ σταλεῖσαν πρὸς τοὺς Εὐβοεῖς, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Φιλ. συνεβούλευεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐλπίζουν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθην., διότι οὗτοι οὐδὲ τοὺς ἑαυτοὺς των δύνανται νὰ σφύζουν.

ἐπιστολιμαῖος ὁ περιεχόμενος ἐν ἐπιστολαῖς· **δυνάμεις ἐπιστολιμαῖαι** στρατεύματα μόνον εἰς ἐπιστολὰς (εἰς τὸ χαρτί) γραμμένα.

ἐπισφαλῆς ἀσθενής.

ἐπιτειχίσμα φρούριον ἢ ὀχύρωμα οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ ἐχθροῦ· **ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας** φρούρια ἐπαπειλοῦντα τὴν χώραν του.

ἐπιτιμῶ ψέγω, κατακρίνω.

ἐπιχειροτονῶ τὰς γνώμας ὑποβάλλω (διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας) τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ χειροτονίας κρίσιν.

ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τινά· **ἐπεχείρησεν Ὀλυνθίοις**, νοεῖται ἢ στρατιωτικῆ ἐπίδειξις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351.

ἐπόπτης μάρτυς.

ἔργα 1) γεωργικαὶ ἐργασίαι· Ὀλ. Β, 16· 2) ἐπιχειρήσεις· Φιλ. Α, 38.

ἐρημία (παντελής) ἔλλειψις.

ἐρρωμένος, μτγ. πθκκ. πρκμ. (τοῦ ρ. ῥώννυμι) ὡς ἐπίθ. : ὑγής, γερός· ἐπίρρ. : **ἐρρωμένως** ἐνεργῶς, δραστηρίως.

έσκεμμένος, βλ. σκοπῶ.

έτησίαι οί ΒΑ άνεμοί οί πνεόντες τακτικῶς κατά τὸ θέρος ἐν τῷ Αἰγίῳ πελάγει (τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα μελτέμια)· οί άνεμοί οὔτοι ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πρὸς Β ἅπ' Ἀθηνῶν πλέοντας.

ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις δέ.

έτοιμῶς προθύμως· έτοιμότατα (= έτοιμότερον) εύκολώτερον.

Εὔβοια· ὡς περ εἰς Εὔβοιαν, δηλ. ὠρμήσατε· οί Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τὸ 357 ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εὔβοιαν ἐνίκησαν τοὺς κατέχοντας αὐτὴν Θηβαίους καὶ ἠνάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀπέλθουν ἐκ τῆς νήσου.

εύήθεια ἀπονηρία, ἀπλότης· (εύρίσκω τὸν Φίλιππον) τὴν μὲν ἡμέτεραν εύήθειαν προσαγαγόμενον τούτῳ, τῷ φάσκειν (μὲ τούτο τὸ μέσον, μὲ τὸ νὰ βεβαιώνη δηλ.) παραδώσειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι..., τὴν δ' Ὀλυνθίων φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἐξελεῖν καὶ... Θετταλοὺς δέ (προσαγαγόμενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι.

εύήθης ἀνόητος.

εύθυνα (συνήθως κατὰ πληθ. **εύθυναί**) λογοδοσία.

εύπορῶ ζῶ μὲ εύπορίαν.

εύτρεπής παρεσκευασμένος.

εύτρεπίζω 1) τακτοποιῶ· Ὀλ. Α, 13· 2) έτοιμάζω πρὸς ἀπόπλουν· Φιλ. Α, 16.

έφίσταμαι 1) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινός ὡς ἐπόπτης· οί έφεστηκότες (δηλ. τοῖς στρατεύμασι) οί στρατηγοί· 2) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας· ἐμφανίζομαι (αἰφνιδίως) ἐνώπιόν τινος· ἅπασιν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ἐπελθόντες εἰς τὰ πράγματα καθ' ὃν χρόνον ὅλα εύρίσκονται εἰς ταραχὴν (ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Φιλίππου): ἀφοῦ καταλάβετε (διὰ τῆς αἰφνιδίας έφορμήσεως ἐκ τινος νήσου ἢ λιμένος, ὅπου διαρκῶς θὰ παραμένετε) τὴν γενικὴν κατάστασιν ἐν ταραχῇ διατελοῦσαν· **μηδὲ (ὅπως) ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως (=μεγάλη δύναμις)**· 3) παραμονεύω, καιροφυλακτῶ· Φιλ. Β, 18.

έχω α) μτβτκ. : παρέχω· Ὀλ. Β, 3· β) ἀμτβτ.: 1) ἀποβαίνω· Ὀλ. Α, 9· 2) διάκειμαι, εἶμαι· συχνάκις μετὰ τὰ έπιρρ. τρόπου· **έναντίως ἔχει** εἶναι ἐναντίον (ἀποτελεῖ μειονέκτημα)· **οὔτε εύτρεπῶς ἔχει** αὐτῷ τὰ παρόντα (πράγματα) οὔδ' (οὔτως ἔχει) ὡς ἂν κάλ-

λιστα (ἔχοι) οὔτε προητομασμένα οὐδὲ κάλλιστα τακτοποιημένα εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.)· **τὰ ὅλα πράγματα βέλτιον ἔχει ἢ ὅλη κατάστασις τῆς πολιτείας** εἶναι καλυτέρα· **φαύλως ἔχει (τὰ πράγματα)** τὰ πράγματα εὐρίσκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν· **ἀργῶς ἔχω εἶμαι ναθρός· ταῦτα ἄμεινον ἔχει ἑκατέροις** (δηλ. ὑμῖν καὶ Φιλίππῳ) εἰς ταῦτα εὐδοκιμεῖτε ἀμφοτέροι (σεῖς καὶ Φίλιππος). — **Μέσον : ἔχομαι** (μετὰ γνκ.) **πιάνομαι ἀπὸ τι· ἔχομαι τῆς πληγῆς** πιάνομαι ἀπὸ τὸ κτυπηθὲν μέρος, φέρω τὴν χειρὰ μου εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος διὰ νὰ τὸ προφυλάξω ἀπὸ τὸ κτύπημα, τὸ ὅποιον ἔχει ἤδη δοθῆ).

Z

ζηλωῶ τι κατευθύνω ὄλον τὸν ζῆλον μου εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος· **τοῦτο** (δηλ. **δόξαν**) **ἐζήλωκε**.

H

ἦ εἰ δὲ μή.

ἤδη εὐθύς, ἄνευ ἀναβολῆς.

ἡδύς· ἐπίρρ. : **ἡδέως ἔχω** εἶμαι εὐχαριστημένος· **ἡδιον εἶναι ἂν αὐτονόμους** ὅτι εὐχαριστότερον θὰ ἦσαν αὐτόνομοι : ὅτι θὰ προετίμων νὰ ἦσαν αὐτόνομοι.

ἦκω 1) ἔχω φθάσει· **πρὸς αὐτὴν τὴν τελευταίην ἦκει τὰ πράγματα αὐτῷ** ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος των ἔχουν φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτόν : ἡ αὐξήσις του ἔχει φθάσει (πλέον) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος της· 2) ἔχω ἐπιστρέψει· **ὅτε ἦκομεν βεβοηθηκότες Εὐβοεῦσι** ὅτε εἵχομεν ἐπιστρέψει (ἐκ τῆς Εὐβοίας), ἀφοῦ εἵχομεν βοηθήσει τοὺς Εὐβοεῖς· ἐνοεῖται ἢ ἐκεῖ ἐκστρατεία τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Τιμόθεον (357)· 3) ἔχω παρουσιασθῆ· Ὀλ. Α, 9' 4) **ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα· εἰ ἦκει τις** ἐὰν ἀναβῆ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα· Ὀλ. Α, 1.

ἡλικία στρατεύσιμος ἡλικία (ἀπὸ τοῦ 18 - 60 ἔτους).

ἡλικός 1) ὅσον μέγας· Ὀλ. Α, 9' 2) ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως· **πόσον μέγας· ἡλίκα ἐστὶ τὰ διάφορα = ἡλική ἐστὶν ἡ διαφορά.**

ἡνίκα ἐφ' ὅσον.

ἡρετό τις = ἔροιτο ἂν τις.

Θ

θαῖττον = ῥᾶον.

θαυματοποιὸς ἀγύρτης.

θεοί· τὸ τῶν θεῶν = οἱ θεοί.

θεραπεύω περιποιοῦμαι· θεραπεύει τινὰς ἐπὶ τῇ πόλει πρὸς βλάβην τῆς πόλεως (διὰ τὴν ἀχρησιμοποίησιν αὐτοῦς κατὰ τῆς πόλεως).

Θετταλοί· τὰ τῶν Θετταλῶν τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν, οἱ Θεσσαλοί.

θεωρῶ ἐξετάζω.

θορυβῶ, ὡς... μὲ (ἐπιδοκιμαστικόν) θόρυβον δηλῶ, ὅτι...

θορυλῶ τι συνεχῶς ὁμιλῶ περὶ τίνος, συχνάκις ἐπαναλαμβάνω τι.

I

ἴδιος ἰδιωτικός· τὰ ἴδια αἱ ἰδιωτικαὶ ὑποθέσεις·

ἰδιώτης ἄπειρος.

ἱερά τριήρης· οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον δύο ἱεράς τριήρεις, τὴν Πάραλον καὶ τὴν Σαλαμινίαν· ἐν § 34 τοῦ Α' Φιλιππικοῦ νοεῖται ἡ Πάραλος, ἡ ὁποία κατ' ἔτος μέλλουσα νὰ κομίσῃ τοὺς θεωροὺς (τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πόλεως) εἰς Δῆλον ἠγκυροβόλει πλησίον τοῦ Μαραθῶνος.

Ἱέραξ Ἀμφιπολίτης, ἀποσταλεὶς ὡς πρεσβευτὴς εἰς Ἀθήνας τὸ 358/7 μετὰ τοῦ Στρατοκλέους.

ἱεροποιοί· οὗτοι ἦσαν δέκα ἄρχοντες κατ' ἔτος ἐκλεγόμενοι διὰ κλήρου, οἱ ὁποῖοι ἔργον εἶχον τὴν διοργάνωσιν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν ἐποπτεῖαν θυσιῶν τινων.

Ἱλλυριὸς = Ἱλλυριοί· ἐν Ἱλλυριοῖς = ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἱλλυριῶν.

ἴσος· τὸ ἴσον τὸ ἀνάλογον μέρος· ἐξ ἴσου (ἐκείνοις, δηλ. τοῖς ἀντιπάλοις) ὁμοίως (καθὼς οἱ ἀντίπαλοί μου).

ἴσταμαι σταματῶ.

K

καθαιροῦμαι καταπίπτω, κατακρημνίζομαι (ἀπὸ τῆς θέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω ὑψωθῆ).

καθήκω εἶμαι ἀρμόδιος, κατάλληλος· ὁ καθήκων χρόνος ὁ ὠρισμένος χρόνος.

κάθημαι 1) κάθημαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οἱ καθήμενοι οἱ ἀκροαταί· Φιλ. Β, 3· 2) ἀδρανῶ, δὲν κάμνω τίποτε.

καθίστημι ἐγκαθιστῶ (εἰς τὴν ἐξουσίαν). — Μέσον· καθίσταμαι εὐρίσκομαι ἐν τινι καταστάσει· ἐν ᾧ καθέστηκε τὰ πράγματα Φι-

λίππου εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκονται τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου· τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις καθίσταται αὐτῶ εἰς κομιδῇ στενόν· εὐρίσκεται αὐτός εἰς πολὺ μεγάλην στενοχωρίαν μετὰ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος.—Πθτκ.: διορίζομαι· ὁ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν = δς ἂν καταστῆ ὑφ' ὑμῶν κύριος τούτων.

καὶ 1) ἐπιτατικός· καὶ πρῶτος πρῶτος πρῶτος· καὶ σφόδρα πολὺ σοβαρῶς· 2) πράγματι· Φιλ. Α, 46· 3) καὶ γάρ τοι διὰ τοῦτο λοιπόν· 4) καὶ δὴ· α) καὶ μάλιστα εὐθύς· Ὀλ. Β, 13· β) εὐθύς τώρα· Φιλ. Α, 13.

καιρὸς 1) περίστασις, κατάστασις πραγμάτων· Ὀλ. Α, 2· Φιλ. Α, 12· 2) εὐκαιρία, εὐνοϊκὴ περίστασις· τὴν ἀκαιρίαν καιρὸν νομίσαντες· Ὀλ. Α, 24· οἱ τῶν πραγμάτων (= τοῦ πράττειν) καιροὶ αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις πρὸς δρᾶσιν· Φιλ. Α, 37· οἱ ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντες (ἡμῖν) καιροὶ· Ὀλ. Β, 2.

κακοδαιμονία φρενοπάθεια.

καλῶ· ἦν μὲν οὖν δίκαιον τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις καλεῖν (ὑμᾶς) βεβαίως ἦτο δίκαιον νὰ προσκαλέσετε (διὰ νὰ σᾶς εἴπουν τί πρέπει ν' ἀποκριθῆτε) τοὺς κομίσαντας τὰς ὑποσχέσεις (τοῦ Φιλίππου)· νοοῦνται ὁ Κτησιφῶν, ὁ Ἀριστόδημος καὶ ὁ Νεοπτόλεμος, οἱ ὅποιοι κομίσαντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πρώτας φιλικὰς διαβεβαιώσεις τοῦ Φιλίππου ἐνήργησαν νὰ σταλῆ πρεσβεία πρὸς τὸν Φίλιππον περὶ εἰρήνης.

καλῶς· ὦν (= ἄ) καλῶς ποιῶντες ἔχουσι τὰ ὅποια ἔχουν — καὶ καλὰ κάμουν (ποὺ τὰ ἔχουν).

κᾶν 1) ἔστω καί· 2) κᾶν... κᾶν... κᾶν... εἶτε... εἶτε... εἶτε...· κᾶν ῥῆγμα κᾶν στρέμμα κᾶν ἄλλο τι... ἦ (τοῦτο)· Ὀλ. Β, 21· κᾶν ὑμεῖς (= καὶ ἦ, κᾶν ὑμεῖς) ἓνα, κᾶν πλείους...· Φιλ. Α, 19.

κᾶν = καὶ ἓν.

κατὰ 1) μετὰ γνκ.: περὶ τίνος, διὰ τίνος· Φιλ. Β, 9, 10· 2) μετ' αἰτ.: α) διανεμητικῶς· καθ' ἕκαστα λέγων (αὐτὰ) ἀναφέρων αὐτὰ (τὰ ἄλλα ὀχυρὰ μέρη) ἐν πρὸς ἓν· καθ' ἓνα αὐτῶν χωριστὰ κάθε ἓνα ἐξ αὐτῶν· καθ' ἕκαστον τούτων χωρὶς ἐν ἕκαστον ἐκ τούτων χωριστὰ· β) ἐπὶ ἀπομονώσεως καὶ χωρισμοῦ· καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς βουλευσέσθε ὕστερον μεταξύ σας μόνοι θὰ σκεφθῆτε ὕστερον (δηλ. μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησιν τῶν πρέσβεων).

κατακλείω ἀναγκάζω.

κατακούω (μετὰ γνκ.) 1) ὑπακούω εἰς τινα, εἶμαι ὑπήκοός τινος· Ὀλ.

A, 23· 2) σαφῶς ἀκούω τινά· Φιλ. B, 35.

καταλλαγαί διαπραγματεύσεις περὶ συμφιλιώσεως.

καταπτήσω (πρκμ. **κατέπτηχα**) συστέλλομαι (ζαρώνω) ἀπὸ φόβον.

καταρραθυμῶ χάνω ἔνεκα ραθυμίας· πθκ. : **τὰ κατερραθυμημένα**
ὅσα ἐκ ραθυμίας (ἀμελείας) ἔχετε χάσει.

καταρρέω καταπίπτω, πίπτω εἰς ἐρείπια· (**τὰ τοιαῦτα**) **περὶ αὐτὰ**
καταρρεῖ (ἢ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) καταπίπτει

φυλλορροοῦσα πέριξ ἑαυτῆς (μτφрк. ἐκ τῶν μαραινομένων ἀνθέων).

κατασκευάζω 1) παρασκευάζω, δημιουργῶ· Ὀλ. A, 20· 2) ἐπινοῶ,

πανούργως μηχανεύομαι· Ὀλ. B, 6· 3) καθιστῶ· Ὀλ. B, 15.

καταστρέφομαι ὑποτάσσω.

κατέχω συγκρατῶ, διατηρῶ· **τὰ (συμμαχικά) πράγματα** τὴν (συμ-
μαχικὴν) δύναμιν.

κατορθῶ ἐπιτυγχάνω· ὄνομт. ἀπркμ. : **τὸ κατορθοῦν (αὐτόν)**, δηλ.
τὸν Φίλ.) αἰ ἐπιτυχαίαι αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.).

κενός ἀνωφελής· Ὀλ. B, 12· **ψήφισμα κενόν** ψήφισμα ἀνεκτέλεστον.

κεφάλαιον = **ἐν κεφαλαίῳ** ἐν περιλήψει.

κινουῖμαι τίθεμαι εἰς κίνησιν, ἀναφαίνομαι.

κοινός· **τὸ κοινόν** ἢ **τὰ κοινὰ** τὰ δημόσια πράγματα, ἢ πολιτεία.

κομιδῆ λίαν· **κομιδῆ δὲ (ἄπιστα)**.

κομίζομαι λαμβάνω ὀπίσω, ἀνακτῶ.

κόπτομαί τινι καταπονοῦμαι μέ τι.

κορδακισμοὶ ἄσμενοι χοροί.

κρατῶ 1) ἀπολ. : ὑπερισχύω· Φιλ. B, 36· 2) μετὰ γνκ. : γίνομαι κύριός
τινος. — Πθκ. : νικῶμαι.

κρίνω δικάζω· **κρινόντων** (δηλ. **τοὺς στρατηγούς**). — Πθκ. : **κρί-**
νομαί περὶ **θανάτου** σύρομαι εἰς τὸ δικαστήριον με κίνδυνον νὰ
καταδικασθῶ εἰς θάνατον, δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

Λ

λαγχάνω διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι.

λαμβάνω 1) λαμβάνω καὶ χρησιμοποιοῦ (δαπανῶ)· Ὀλ. A, 19· 2) ἐν-
νοῶ· **ἂν λάβοιτε** δύνασθε νὰ ἐννοήσετε· Ὀλ. A, 1. — Μέσον :

λαμβάνομαι ἐν μέσῳ τινός καταλαμβάνομαι, εὐρίσκομαι ἐν μέσῳ τινός.

Δάμψακος πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἑλλάσποντον, ἀπέναντι τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

λανθάνω διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος· συχνότατα μετὰ μτχ. : ἂν λάθῃ ἀναλώσας ἂν ἐξοδεύσῃ ἀνεπαισθήτως (χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ)· λήσετε πάνθ' ὑπομείναντες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε θὰ ὑπομείνετε πάντα.

λέγω 1) θέλω νὰ εἶπω, ἐννοῶ· **μηδενός ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω=καὶ ἂν μηδεὶς ἦ ἐν αὐτῇ, πολέμιος λέγω**· 2) προτείνω· Ὀλ. Α, 20· Ὀλ. Β, 11, 31· Φιλ. Α, 14· 3) ἐπὶ ρητόρων : ὁμιλῶ· οἱ λέγοντες οἱ ῥήτορες.

λῆμμα κέρδος (κυρίως ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ληστείας).

Λῆμνος ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀρχαία κτῆσις τῶν Ἀθηναίων· πρὸς διοικήσιν ταύτης οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλλον κατ' ἔτος σῶμα ἰππέων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἰπάρχου· ἡ ἐκεῖ δὲ διαμονὴ τοῦ ἰπάρχου ἦτο ἄνετος.

ληστεύω ληστρικῶς (κρυφίως) πολεμῶ, κάμνω κλεφτοπόλεμον.

λιμένες πρόσοδοι λιμένων.

λογίζομαι· **λιγοζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι = λογιζομένους (τοῦτο)· εἰ Φίλιππος λάβοι.**

λογισμός 1) λόγος, αἰτία· Φιλ. Β, 6· 2) σκέψις· **πρὸς πλεονεξίαν... τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων** κατευθύνων τὰς σκέψεις του πρὸς πλεονεξίαν καὶ πρὸς τὴν ὑποταγὴν τῶν πάντων ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του.

λογιστῆς κριτής.

λογοποιῶ 1) ἀπολ. : πλάττω λόγους, χαλκεύω (κατασκευάζω) ψευδεῖς εἰδήσεις (φήμας)· 2) **λογοποιῶ, ὡς...** διαδίδω, ἔτι...

λόγος 1) δικαίωμα λόγου· **δίδωμι λόγον τινί :** α) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινα ν' ἀπολογηθῇ· **δόντες λόγον (αὐτοῖς)...** Ὀλ. Β, 29· β) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινα νὰ ὁμιλήσῃ· Ὀλ. Β, 31· 2) ἐκτίμησις· **τοῦ δικαίου λόγον ποιοῦμαι** φροντίζω περὶ τοῦ δικαίου· 3) πρότασις· Φιλ. Β, 11· 4) λογοδοσία· Φιλ. Α, 33.

λοιδορία κακολογία· **κενὴ ἀβάσιμος, μὴ στηριζομένη ἐπὶ πραγμάτων.**

λοιπός ὑπόλοιπος· **ἔστι λοιπὸν** ὑπολείπεται· **λοιπὸν ἔστιν (ἡμῖν) ὑπὸ τοῦ πολέμου** μᾶς ἔχει ἀφήσει ὁ πόλεμος (ὁ κατὰ τοῦ Φιλίππου)· **τὰ λοιπὰ** εἰς τὸ ἐξῆς.

λυσιτελῶ ὠφελῶ· τὸ λυσιτελοῦν ἢ ὠφέλεια, τὸ κέρδος· τὸ ἰδίᾳ λυσιτελοῦν τὸ ἰδιαίτερον συμφέρον.

M

μακρὰν ἐπὶ χρόνου· οὐκ εἰς μακρὰν ὄχι μετὰ παρελευσιν χρόνου, ἐντὸς ὀλίγου.

μᾶλλον δὲ 1) διὰ νὰ εἶπω καλύτερον· Ὀλ. Α, 19· Ὀλ. Β, 2, 22· 2) ἢ καλύτερον· Ὀλ. Β, 8.

μεθύω τινί εἶμαι μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰν διὰ τι.

Μενέλαος ἑτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου· φοβούμενος καὶ μισῶν τὸν ἀδελφόν του κατέφυγε μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰ ξενικὰ στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ ξεναγοὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ κατέστησαν ἵππαρχον.

μένω 1) μένω πιστὸς (εἰς τὴν συμμαχίαν)· Ὀλ. Β, 9· 2) ἐπὶ τινος περιορίζομαι εἰς τι· Φιλ. Α, 9.

μερίς βοήθεια.

μέρος· τὸ ἡδίκημένον αἰεὶ μέρος (τῶν πολιτῶν) οἱ ἐκάστοτε ἐπιβαρυνόμενοι μὲ ἄδικα βάρη πολιταί· ἐν μέρει ἢ κατὰ μέρος κατὰ σειράν (διαδοχικῶς)· ἐν μέρει οὐδενός εἰμι θεωροῦμαι ἀνάξιος λόγου, δὲν λογαριάζομαι γιὰ τίποτε.

μετάστασις ἀλλαγὴ· πολλὴν τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην τὴν μεταβολὴν δεικτέον (ἐστὶν ὑμῖν) πρέπει νὰ δείξετε, ὅτι πολὺ ἠλλάξατε στάσιν (διαγωγὴν) κατὰ μεγάλως μετεβλήθητε.

μέτεστί μοι τινος μετέχω τινός.

μετρίως εἰς μέτριον βαθμόν, ὀλίγον· καὶ μετρίως σωφρονοῦντες (ἄνθρωποι) καὶ ὀλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες.

μή· 1) μή μοι ἐλλειπτική φράσις = μή μοι λεγέτω τις· 2) μή τί γε δὴ (κατόπιν τοῦ ἐπιδοτικοῦ οὐδὲ) πολὺ δὲ ὀλιγώτερον βέβαια.

μικρός· ἐπιρρ. χρῆσις μετὰ προθ.: καὶ κατὰ μικρὸν ἔστω καὶ ὀλίγον.

μῖμος ὁ μιμούμενός τι· **μῖμος γελοίων** ὁ μιμούμενος γελοῖα (ἄξια γέλωτος), γελωτοποιός.

μισθός· εἰς τοὺς στρατιώτας ἐδίδετο μισθός καθ' ἐκάστην καὶ σιτηρέσιον (**τροφή**)· οὐδέποτε ταῦτα ὁμοῦ ὑπερέβαινον τὴν δραχμὴν καθ' ἐκάστην, οὐδὲ ἦσαν ὀλιγώτερα τῶν 4 ὀβολῶν.

μνημονεύω ἐνθυμοῦμαι.

μόνος· ἐπίρρ.: **μόνον οὐχί** **μόνον** ποῦ δέν, σχεδόν.

N

νῆσος· **καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ** (δηλ. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει)
νῆσοις· νοοῦνται αἱ νῆσοι Ἴμβρος, Σκύρος καὶ Πεπάρηθος.

Νίκαια φρούριον τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς
Οἴτης καὶ πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν.

νικῶ· **τοὺς φίλους νικᾶ** (ὑπκμ.: **τὰ ξενικὰ**) **καὶ τοὺς συμμάχους**
νικοῦν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους (βλάπτουν δηλ. αὐτοὺς δι'
ἀρπαγῶν, ἀργυρολογίας κ.τ.τ.).

νυνὶ τῶρα δά.

Ξ

ξένοι μισθοφόροι, μισθοφορικὸν στράτευμα.

Ο

οἱ ἀναφρκ. ἐπίρρ.: πρὸς ὃ μέρος· συχν. μετὰ γνκ.: **δρᾶτε... τὸ πρᾶ-**
γμα οἱ ἀσελγείας προελήλυθεν ἄνθρωπος τὸ συμβαῖνον (τὴν
κατάστασιν), μέχρι δηλ. ποίου βαθμοῦ ἀναιδείας ἔχει προχωρήσει
ὁ ἄνθρωπος.

οἶδ' ὅτι βεβαίως.

οἰκεῖος 1) ἀνήκων εἰς τινα, ἴδιος· **τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνά-**
μewς τὸ ἰδιαίτερον κράτος (τοῦ Φιλίππου) καὶ ἡ ἰδιαιτέρα δύναμις
του· 2) φιλικός, σύμμαχος· Φιλ. Α, 4· ἐπίρρ.: **οἰκειῶς** φιλικῶς·
πάνυ οἰκειῶς ἔχειν.

οἰκία οἰκογένεια· ἡ **τυραννικὴ οἰκία** ἡ οἰκογένεια τῶν τυράνων·
ἐννοοῦνται οἱ τύραννοι τῶν Φερῶν Λυκόφρων καὶ Πειθόλαος.

οἶκοι ἐν τῇ πατρίδι· **τὰ οἶκοι** τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ἡ πατρίς.

οἶος 1) μετ' ἀπρμφ. = ὥστε (μετ' ἀπρμφ.)· **οὐδαμῶς οἶος** (= τοιοῦ-
τος ὥστε) **ψεύδεσθαι** ἀνίκανος νὰ ψευδεται· **οἶους ὀρχεῖσθαι**
= ὥστε ὀρχεῖσθαι· **οὐχ οἶός ἐστι μένειν** = οὐκ ἐστι τοιοῦ-
τος, **οἶος** (= ὥστε) **μένειν**· 2) μετ' ἐπιθ.: **οἶος ἔμπειρος** ὅπως-
δήποτε ἔμπειρος· 3) **οἶός τ' εἰμι** (μετ' ἀπρμφ.) εἰμαι ἰκανός, εἰμαι
εἰς θέσιν νά...· 4) τὸ οὐδ. **οἶον** ὡς ἐπίρρ.: καθὼς παραδείγμα-
τος χάριν.

ὀκνῶ 1) μετ' αἰτ.: φοβοῦμαι τι· **ὀκνῶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν**

φοβοῦμαι τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσός σας : φοβοῦμαι νὰ μὴ ἐπισύρω τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσός σας· 2) **ὀκνῶ μὴ...** φοβοῦμαι μήπως...

Ὀλύμπιοι· τὰ τῶν Ὀλυμπίων τὰ πράγματα τῶν Ὀλυμπίων, οἱ Ὀλύμπιοι.

ὄλως γενικῶς.

ὀμιλία συναναστροφή, σχέσις· αἱ λίαν ὀμιλίας αἱ πολὺ στεναὶ σχέσεις.
ὁμοιος· ἐν ὁμοίῳ πολέμῳ, δι' ὄν = ἐν ὁμοίῳ πολέμῳ ἐκείνῳ,
δι' ὄν.

ὄνειδος 1) προσβολή, κατηγορία· καὶ (ᾧ) φαίνοιτο ἂν (ὑμῖν) μεγάλη ὄνειδη κατ' ἐκείνου βουλομένοις (= εἰ βούλοισθε) δοκιμάζειν ὀρθῶς· Ὀλ. Β, 4· 2) αἰσχρός· Ὀλ. Β, 20.

ὄνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ φαντάζομαι μὲ τὸν νοῦν μου.

ὄντινοῦν, βλ. ὄστισοῦν.

ὄπως 1) ἐν πλαγίᾳ ἐρωτημτκ. προτάσει: πῶς· ὄπως μὴ δόξομεν εἶναι χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων (ἡμῖν ἐκ τῶν θεῶν) πῶς νὰ μὴ φανῶμεν, ὅτι εἴμεθα κατώτεροι τῶν ὑπαρχόντων εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (ἀνάξιοι τῶν θείων εὐεργεσιῶν) 2) οὐχ... ὄπως... ἀλλὰ καὶ = οὐ μόνον οὐ... ἀλλὰ καί.

ὄρμῳ (ἄω) κινεῖμαι· ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν... ἴσως ἂν ὀρμήσαιτε ὅτι ἀφήνοντες ταύτην τὴν ὑπερβολικὴν σας ἀμέλειαν ἴσως ἠθέλετε κινήθῃ (ἀπὸ ἐδῶ ἐναντίον του) : θὰ τὸ ἐκουνούσατε ἐπὶ τέλους.

ὄρχοῦμαι τοιαῦτα (= τοιαύτας ὀρχήσεις) χορεύω τοιοῦτους χορούς.
ὄστισοῦν, ἠτισοῦν, ὄτιοῦν οἰοσθήποτε.

ὄτε (αἰτλγ.) ἀφοῦ, ἐπειδὴ.

οὐ μὴν ἀλλ' ὅμως.

οὐδεῖς· οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε = οὐ φόβος ἐστὶ μὴ δεινὸν τι πάθητε οὐδὲν κακὸν θὰ πάθετε.

οὐδέποτε· οὐδέποτ' οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων = οὐκ ἐλπίς ἐστὶ μὴ ποτέ τι τῶν δεόντων γένηται ἡμῖν = οὐδέποτε οὐδὲν τῶν δεόντων γενήσεται ἡμῖν (τότε) τίποτε ἀπὸ ὅ,τι πρέπει δὲν θὰ γίνῃ ποτέ ἐκ μέρους ἡμῶν.

οὔτοι ἐπίρρ. : βεβαίως οὐχί· οὔτοι παντελῶς οὐδόλως βέβαια.

οὔτος, αὕτη, τοῦτο· καὶ ταῦτα καὶ μάλιστα· ταύτη (ἐπίρρ.) διὰ τοῦτο.

οὔτω· οὔτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους = οὔτω

(δεῖ ἀξιούν) καὶ τῶν πραγμάτων (ἡγεῖσθαι) τοὺς (εὖ) βουλευομένους.

οὐχ ὥσπερ, βραχυλογικῶς : οὐχ ὥσπερ τὸν π. χρόνον... = οὐδὲ τὰ πράγμαθ' οὕτως ἔξει, ὥσπερ κτλ.

ὀφλισκάνω κυρ. : καταδικάζομαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον· ἔπειτα : ὀφλισκάνω αἰσχύνῃ ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου αἰσχύνῃν (καταπίπτω εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων)· ὀφλισκάνω ἄνοιαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν ἀνοησίας, κινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ἀνόητος· ὀφλισκάνω ἀνανδρίαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν δειλίας.

ὄχλος πλῆθος ἀνθρώπων· καὶ (ἄ) τοσοῦτον ὄχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει), ὅσῃν οὐκ οἶδ', εἴ τι τῶν ἀπάντων (οὐδ.) ἔχει καὶ αἰ ὁποῖαι ἐορταὶ ἀπαιτοῦν τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων (δὴλ. χορευτῶν, ἀγλητῶν, χορηγῶν, γυμνασιαρχῶν κτλ.) καὶ τοσαύτην προπαρασκευὴν (δὴλ. πολυτελεῖ σκεύη, ἐνδύματα κτλ.), ὅσῃν ἴσως οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ (ἀπαιτεῖ).

Π

Παίων = Παίονες.

πάλιν κατόπιν· πάλιν αὖ ἔπειτα πάλιν.

παρὰ 1) μετὰ γιν.: τὸ προέρχεσθαι ἔκ τινος προσώπου· παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, μετὰ τὴν ἰκανότητά του· 2) μετ' αἰτ.: α) πρὸς δῆλωσιν αἰτίας : ἐνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός· Φιλ. Α, 11· β) πρὸς δῆλωσιν χρόνου : παρὰ πάντα τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πράγματα εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων (κυρ. : ἐν ᾧ χρόνῳ γίνονται τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων)· παρὰ τὸν καιρὸν εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν : ὅταν παρουσιασθῇ ἡ κατάλληλος εὐκαιρία.

παρακαθίστημί τινα τινι τοποθετῶ τινα πλησίον τινός· στρατιώτας οἰκείους... παρακαταστήσαντας (τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ξένοις).

παρακρούομαι ἐξαπατῶ.

παρακύπτω ἐπὶ τι ρίπτω παρέργως ἐν βλέμμα ἐπιπόλαιον εἰς τι.

παραπίπτω συμπίπτω· παραπεπτωκῶς καιρὸς εὐκαιρία, ἡ ὁποία ἔχει παρουσιασθῇ.

παρασκευάζομαι τριήρεις ἐτοιμάζω τριήρεις πρὸς ἀπόπλουν (διὰ τοῦ διορισμοῦ τριηράρχων).

παρατάττομαι· δύναμιν τὴν ἐκείνῳ (= τὴν τῆ ἐκείνου δυνάμει) παραταξομένην ἱκανὴν ν' ἀντιπαραταχθῆ (νὰ πολεμήσῃ φανερά) πρὸς τὴν δύναμιν ἐκείνου.

παραυτίκα εὐθύς· μετ' οὐσ. πρὸς δῆλωσιν βραχείας διαρκείας: ἡ παραυτίχ' ἡδονὴ ἢ στιγμιαία εὐχαρίστησις.

παραχρῆμα εὐθύς· ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐκ τοῦ προχείρου, ἀνευ προμελέτης.

πάρειμι (παρὰ + εἰμι) 1) εἶμαι πλησίον· πάρειμι τοῖς πράγμασι παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα (τὴν πορείαν τοῦ πολέμου)· 2) ἔχω φθάσει· πρὸς τοῦτο καιροῦ εἰς τοῦτο τὸ κρίσιμον σημεῖον· 3) πάρειμι ἐπὶ τὸ βῆμα ἔχω παρουσιασθῆ εἰς τὸ βῆμα.

παρέρχομαι 1) εἰσέρχομαι ἐὰν παρέλθῃ (εἴσω Πυλῶν)· Φιλ. Β, 30· 2) ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνω εἰς τὸ βῆμα, ἵνα ὁμιλήσω· οἱ παριόντες οἱ ρήτορες.

παρεῶσθαι, βλ. παρωθοῦμαι.

παρίστημι· παρίστημί τι ἐν τῇ γνώμῃ τινὸς ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος κάτι τι· δεῖ τοῦτο ἐκείνῳ ἐν τῇ γνώμῃ (= ἐν τῇ γνώμῃ ἐκείνου) παραστήσαι. — Μέσον: παρίσταμαι ὑποτάσσω· Ὀλ.,

Α, 18· ἀπρσ.: παρίσταται μοι μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν· Φιλ. Β, 6.

παροξύνομαι 1) ἐξεγείρομαι· Ὀλ. Α, 6· 2) ἐξοργίζομαι· Φιλ. Β, 18.

παρορῶ τι καταφρονῶ τι, ἀδιαφορῶ διὰ τι.

παρρησία τὸ νὰ λέγῃ τις ἐλευθέρως ὅ,τι φρονεῖ, ἐλευθεροστομία.

παρρησιάζομαι τι λέγω τι ἐλευθέρως.

παρωθοῦμαι (πρkm. παρέωσμαι) παραγκωνίζομαι.

πᾶς 1) μετὰ τοῦ ἄρθρου: οἱ πάντες τὸ ὅλον, ἐν συνόλῳ· 2) οὐδ. πληθ. πάντα ὡς ἐπίρρ. = πάντως ἐξάπαντας.

πεζέταιροι ἐκλεκτοὶ πεζοὶ Μακεδόνες, ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφυλακὴν τοῦ Φιλίππου.

πειθομαι συμβιβάζομαι· Φιλ. Α, 15· πρkm. πέπεισμαι ἔχω σχηματίσει πεποιθήσιν· τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (ἐσχηματισμένην) αὐτὴν τὴν πεποιθήσιν, (π.χ. ὅτι πρέπει νὰ πολεμήσετε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βοηθήσετε τοὺς Ὀλυνθίους), ἄλλοι δὲ ἄλλην, (π.χ. ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξετε τὴν φίλιαν τοῦ Φιλίππου).

περαίνω 1) φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ· Ὀλ. Β, 13· 2) λέγω· Φιλ. Α, 28.

περὶ (μετὰ γνκ.): ὡς πρὸς τι, σχετικῶς μέ τι: συνοίσειν τῇ πόλει

περί ὧν (= περί τούτων, περί ὧν σχετικῶς μέ αὐτά, περί τῶν ὑποίων)· Ὁλ. Α, 1· παρόμοιον (τοῦτό) ἐστὶ (ἐκείνω), ὅπερ (ἐστὶ) καὶ περί τῆς κτήσεως τῶν χρημάτων· Ὁλ. Α, 11· καὶ περί τῶν πραγμάτων οὕτως (ἐστὶ) καὶ σχετικῶς μέ τὰς δημοσίας ὑποθέσεις ἐστὶ συμβαίνει· Ὁλ. Α, 11· περί πόρου χρημάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πόρου (τῆς ἐξευρέσεως) χρημάτων· Ὁλ. Α, 19.

περιγίγνομαι μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός.

περίεμι (περί + εἰμι) 1) μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός· 2) περίεστί τινι (μετ' ἀπρμφ.) ὑπολείπεται εἰς τινα (ὡς κέρδος) τὸ νά...· τίποτε ἄλλο δὲν κερδίζει τις παρὰ μόνον νά...· Ὁλ. Β, 29.

περίσταμαι μετ' αἰτ.: ἵσταμαι πέριξ τινός, περικυκλώνω τινά· ὅποια ἄττα (=τινά) ἂν περιστῆ ὑμᾶς τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ ἔσσεσθαι καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς κατὰ τὴν ἐκβασιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε καὶ τὰς πολιτικὰς των πράξεις.

περιστοιχίζομαι 1) τινὰ περικυκλώνω τινά ὡς διὰ δικτύων· Φιλ. Α, 9· 2) πθκ.: περικυκλώνομαι· Φιλ. Β, 27.

πήγνυμαι (πρkm.: πέπηγα) στερεοποιεῖσθαι· ἐκείνω ὡς θεῶ πεπηγέναι ἀθάνατα ὅτι εἶναι δι' ἐκείνων, ὡσάν νὰ ἦτο θεός, τόσον στερεά, ὥστε νὰ εἶναι ἀθάνατα (ἀμετάβλητα).

πήλινος· ὡσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε... = ὡσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίους ταξιάρχους καὶ φυλάρχους πλάττουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγορὰν, διὰ νὰ τοὺς πωλήσουν), οὕτω καὶ ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς τ. καὶ τοὺς φ. εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγορὰν, διὰ νὰ συνοδεύουν δηλ. τὰς πομπὰς διὰ τῆς ἀγορᾶς).

πικρὸς δυσάρεστος· ἐπίρρ. πικρῶς αὐστηρῶς.

πιπράσκω πωλῶ· πθκ. ἀόρ. ἐπράθην· προδοθέντες (οἱ Ὀλύμπ.) ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες, ἢ Ὀλυμπιος ἔπεσε διὰ προδοσίας δύο πολιτῶν τῆς, τοῦ Εὐθυκράτους καὶ τοῦ Λασθένους, ἐξαγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Φιλ. (τὸ 347)· ὁ δὲ Εὐθυκράτης μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ὀλύμπου ὤρισε καὶ τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων ἀιχμαλώτων.

πλέον οὐδὲν ποιῶ δὲν κατορθώνω τίποτε, δὲν καταλήγω εἰς τίποτε.

πλεονεκτῶ ἰδίᾳ καρποῦμαι ἀτομικὰς ὠφελείας.

πλήθος· τὰ πλήθη οἱ ἐλεύθεροι λαοί, αἱ δημοκρατίαι.

πνεύματα άνεμοι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τῇ βοήθειᾳ τῶν (καταλλήλων) άνέμων καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν τοῦ ἔτους: τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές (ἔστι) οἱ άνεμοὶ εἶναι ἀσφαλεῖς (οὐδεὶς δηλ. κίνδυνος ὑπάρχει ἀπὸ τοὺς άνέμους).

ποιῶ 1) παράγω· Ὀλ. Β, 16· 2) ἐπὶ ποιητῶν: συνθέτω ποιήματα· Ὀλ. Β, 19· 3) παρέχω· ποιῶ ἑμαυτῷ λόγον παρ' ὑμῖν παρέχω εἰς τὸν ἑαυτὸν μου εὐκαιρίαν τοῦ λέγειν παρ' ὑμῖν: κατορθώνω νὰ λάβω τὴν ἀδειαν νὰ ὁμιλήσω ἐνώπιόν σας· Φιλ. Β, 32· 4) μετὰ διπλῆς αἰτ.: κάμνω τι εἰς τινα· ἃ ἐποίησε τοὺς τε παραδόντας τῶν Ἀμφιπολιτῶν τὴν πόλιν αὐτῷ καὶ τοὺς ὑποδεξαμένους τῶν Πύδναιῶν. Ὁ Φιλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφιπόλιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φονευθοῦν οἱ παραδῶσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ἦσαν ἀρχηγοὶ τῶν ἐν Ἀμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.— Μέσον: ποιοῦμαι ἐν ὀργῇ τινα ὀργίζομαι ἐναντίον τινός· ποιοῦμαι λόγους περὶ τινος ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις (διαπραγματεύομαι) περὶ τινος.

πολεμῶ (πόλεμον) διεξάγω πόλεμον· δεήσειν αὐτὸν πολεμεῖν ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸν (τὸν πόλεμον).

πολιτεῖαι 1) δημοκρατικὰ πολιτεύματα· Ὀλ. Α, 5· Φιλ. Β, 12· 2) = τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, ὁ σύνδεσμος τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων· Φιλ. Α, 48.

πολιτεύομαι διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας.— Πθτκ. : τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς τὰ ἐν τῇ πολιτεῖᾳ ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένα, αἱ πολιτικαὶ τῶν πράξεις· Ὀλ. Α, 28.

πομπή· τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν προπορεύονται τῶν πομπῶν πρὸς εὐχαρίστησίν σας· οἱ Ἀθηναῖοι ἐτέλουν πομπὰς μεγαλοπρεπεῖς κατὰ τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια καὶ λοιπὰς ἑορτάς.

πορισταὶ οικονομικοὶ ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ὑπόδειξιν δημοσίων πόρων πρὸς συναγωγὴν χρημάτων.

πότε ἔρωτμκ. μόριον: ἄραγε.

πρᾶγω 1) ὑπόθεσις· Φιλ. Α, 1· 2) δυσκολία, στενοχωρία· Φιλ. Β, 36· 3) ἐν τῷ πληθ. πράγματα α) ὑπόθεσις (τῆς πόλεως)· Ὀλ. Α, 14· Φιλ. Α, 3· β) περισπασμοί, ἐνοχλήσεις· Ὀλ. Α, 8, 20.

πραγματεύομαι ἐνεργῶ.

πραθέντες, βλ. πιπράσκω.

- πράττω** 1) μετ' αἰτ.: μηχανῶμαι τι Φιλ. Α, 48· 2) ἀπολ.: ἐνεργῶ. **πρεσβεύομαι** ἀποστέλλω πρέσβεις.
- πρὸ** (μετὰ γιν.) ἐπὶ χρόνου: ὁ πρὸ τοῦ πόλεμος ὁ πρότερον πόλεμος.
- προάγομαι εἰς τοῦτο** περιέρχομαι εἰς τοιοῦτο σημεῖον.
- προαίρεσις σκοπός· ἐκ προαιρέσεως** ἀπὸ σκοποῦ.
- προαιροῦμαι·** πρῆμ.: **προήρημαι** (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω ἀποφασίσει, εἶμαι ἀποφασισμένος νά...
- προαπόλλυμαι** χάνομαι πρότερον· **προαπόλωλε** τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκπλέωμεν ὁ σκοπὸς τοῦ ἐκάστοτε ἀπόπλου μας ἐκ τῶν προτέρων ματαιοῦται.
- προβάλλομαι (τὰς χεῖρας)** προτείνω τὰς χεῖράς μου (πρὸς προφύλαξίν μου).
- προεῖτο, ἀόρ. τοῦ προῖεμαι.**
- προέρχομαι** προχωρῶ· καὶ (ὅπως) πάντα μὴ λήσει ἡμᾶς προελθόντα ἔτι πορρωτέρω καὶ πῶς τὸ κακὸν νὰ μὴ προχωρήσῃ ἐν ἀγνοίᾳ μας ἀκόμη περισσότερον.
- προέχω** ὑπερέχω· **πολλῶ προέχει** εἶναι μέγα πλεονέκτημα.
- προησόμεθα, τοῦ προῖεμαι.**
- προῖεμαι** 1) μετὰ γιν.: ἀμελῶ καὶ ἀφήνω νὰ μοῦ ξεφεύγῃ κάτι τι· Ὀλ. Β, 2· 2) μετ' αἰτ.: α) ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν τύχην του· Ὀλ. Α, 12· β) ἐγκαταλείπω, ἀφήνω τι· **τὸ προῖεσθαι αἰεὶ καθ' ἕκαστόν τι τῶν πραγμάτων** τὸ ν' ἀφήνωμεν πάντοτε νὰ φεύγουν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι πρὸς δρᾶσιν, ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην· εἰ **Ἀμφίπολιν καὶ Ποτειδαίαν προεῖτο**· γ) παραμελῶ· **τὸ παρὸν αἰεὶ τὴν ἐκάστοτε παρουσιαζομένην εὐκαιρίαν** 3) μετ' αἰτ. καὶ δοτ.: ἀφήνω τι εἰς τὴν διάκρισίν τινος· Φιλ. Β, 8· 4) μετ' αἰτ. καὶ γιν. τοῦ τιμήματος: θυσιάζω τι ἀντί τινος· Φιλ. Β, 10.
- προκινδυνεύω** διακινδυνεύω πρῶτος ἐν τῇ μάχῃ.
- προλαμβάνω** 1) μετ' αἰτ.: προκαταλαμβάνω· Ὀλ. Β, 9· 2) ἀπολ.: κρίνω πρότερον.
- πρόοισθε, ἀόρ. (κατὰ τὰ βαρύτερα) τοῦ προῖεμαι.**
- πρὸς** 1) μετ' αἰτ.: α) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐναντίον τινός· Ὀλ. Β, 14· **πρὸς Ποτειδαίαν** κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ποτειδαίας· β) ὡς πρὸς τι· **πρὸς τὸ πράττεσθαι τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν** ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἔγκαιρον διεξαγωγὴν τῶν

πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων· γ) συμφώνως πρὸς τι· Ὀλ. Α, 11·
2) ἀπολ., ὡς ἐπίρρ.: προσέτι· **τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ μί-
κρον τι πρὸς καὶ προσέτι ὀλίγον ἀκόμη** (δηλ. δύο τάλαντα).

προσάγομαι δελεάζω.

προσδεῖ ὑπάρχει προσέτι· **ἀνάγκη· οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου δὲν
χρειάζεσθε κανένα ἄλλον πόρον· οὐδὲ λόγου προσδεῖ** (τοῦτο)
δὲν χρειάζεται οὐδὲ νὰ λεχθῆ καν.

προσδοκίμος εἰμι περιμένομαι, ἀναμένομαι.

**προσεδρεύω = προσκαθέζομαι· προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύ-
σει τοῖς πράγμασι** θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν (τῶν ἐν τῇ
Χαλκιδικῇ πόλεων) καὶ θὰ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτήν.

προσέχω (μετὰ δτκ.) 1) ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν μου εἰς τι·
2) μετὰ τοῦ νοῦν· α) δίδω προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τι· **εἴ τις
ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν** ἐὰν βεβαίως θέλετε νὰ δίδῃ τις προσο-
χὴν (σημασίαν) εἰς τοὺς λόγους σας· β) πείθομαι εἰς τινα, συμ-
πράττω μετὰ τινος· Φιλ. Α, 6.

προσηγορία τίτλοι.

**προσθήκη· ἡ δύναμις... ἐν προσθήκῃ ἢ δύναμις ὡς προσθήκῃ προσ-
τιθεμένη εἰς ἄλλην δύναμιν.**

προσκαθεδεῖται, τοῦ προσκαθέζομαι.

προσκαθέζομαι κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.

προσκρούω ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρὸς τινα· **οἱ ἐμοὶ προσκρού-
σαντες ἐξ ἀρχῆς** ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἀνέκαθεν ἦσαν ἀντίπαλοί μου.

προσλαμβάνω λαμβάνω μετὰ τὸ μέρος μου.

προσπεριβάλλομαι τι ἀποκτῶ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ νέον τι.

προσπολεμῶ πολεμῶ· **νομίζει τὸν Φίλιππον φοβερὸν προσπο-
λεμῆσαι** (τινα αὐτῶ) φοβερὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τις ἐναντίον του
(φοβερὸν ἀντίπαλον).

προτίθεμαι (μετ' αἰτ.) προσδιορίζω τι· πθηκ. ἀπροσ.: **προτίθεται**
(μετ' ἀπρμφ.) ἔχει προταθῆ (ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας),
πρόκειται νὰ...· Φιλ. Α, 1.

πρόφασις 1) ἀφορμὴ· ἡ πρώτη πρόφασις ἢ τυχούσα ἀφορμὴ· 2)
δικαιολογία, πρόφασις· **τὰς προφάσεις (τῶν στρατηγῶν) ἀφε-
λεῖν**, οἱ στρατηγοὶ πολλάκις ἐγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου
πόλεμον προφασιζόμενοι ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.

προχειρίζομαι προετοιμάζω.

πρῶτος· ὡς ἐπίρρ. : τὰ πρῶτα κατ' ἀρχάς, στήν ἀρχή· τὴν πρώτην κατὰ πρῶτον, κατ' ἀρχάς.

πταῖσμα ἀποτυχία.

πταίω τι πάσχω ἀτύχημά τι.

πυλαία τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ἀμφικτιονικὸν συνέδριον.

πω (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως) μέχρι τοῦδε.

πώποτε μέχρι τοῦδε.

πῶς ἐπίρρ. ἐρωτητικ. : πῶς ἐτοίμως με πόσην προθυμίαν.

Ρ

ῥάδιος· συγκριτ. : ῥάων, ῥᾶον· ἐχρώμεθα ἂν τῷ Φιλίππῳ ῥᾶον (δηλ. **πολεμεῖσθαι**) θὰ εἶχαμεν νὰ κάμωμεν με ἓνα Φίλιππον εὐκολοπολεμητότερον· ἐπίρρ. : **ῥαδίως** ἀπερισκέπτως.

ῥαθυμῶ ζῶ με ῥαθυμίαν· (**μὴ**) **φανῶμεν ἔρραθυμηκότες ἐπὶ πολλῷ (τόκῳ)** ὅτι με μεγάλην μας θυσίαν (ζημίαν) ἔχομεν ζήσει με ῥαθυμίαν.

ῥαῖζω (ῥάων) καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας μου.

ῥαστώνη ἀνάπαυσις.

ῥῆγμα κατάγμα, σπάσιμο.

ῥήτὸς ὁ λεγόμενος, περὶ οὗ δύναται νὰ γίνεταί λόγος, ὁ φανερός.

ῥήτωρ· ῥήτωρ (ἔστιν) ἡγεμῶν ἐκατέρων καὶ στρατηγός (ἔστιν) ὑπὸ τούτῳ ἓνας ῥήτωρ εἶναι ἀρχηγὸς ἐκάστου τῶν δύο πολιτικῶν κομμάτων καὶ ἓνας στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (ὅπως ἐν τῇ συμμορίᾳ ἦσαν ὁ ἡγεμὼν καὶ ὁ ἐπιμελητής).

ῥοπή ἐπιρροή, ἐπίδρασις· **μεγάλη ῥοπή (ἔστιν ἢ τύχη) = μεγάλην ῥοπήν ἔχει ἢ τύχη.**

Σ

σαθρὸς βεβλαμμένος· **σαθρὸν** βλάψιμον· **τὰ σαθρά τῶν ἐκείνου πραγμάτων** τὰ ἀσθενῆ μέρη ἐκείνου· τὰ μέρη, ὅπου ἐκεῖνος εὐκόλως δύναται νὰ προσβληθῇ.

Σίγειον πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον πλησίον τοῦ ὁμώνυμου ἀκρωτηρίου.

σκαιότης τρόπων μωρία, ἡλιθιότης.

σκέψαιτο, βλ. **σκοπῶ**.

σκήπτομαι προφασίζομαι.

σκήψις πρόφασις, δικαιολογία.

σκοπῶ 1) μετ' αἰτ.: α) προσέγω, κοιτάζω τι· Ὀλ. Β, 2· β) παρατηρῶ, ἔχω ὑπ' ὄψει τι· Φιλ. Α, 4· γ) αποβλέπω εἰς τι· **σκοπῶ τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν** ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀτομικὴν μου ἀσφάλειαν· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἐξετάζω· οὐ γὰρ δεῖ (ὕμᾱς) **σκοπεῖν, ἅττα (=ἅτινα) ποτ' ἔσται (τὰ μέλλοντα), ἀλλὰ (δεῖ) εὖ εἰδέναι, ὅτι (ταῦτα, τὰ μέλλοντα) φαῦλα ἔσται**· 3) περὶ τίνος σκέπτομαι περὶ τίνος· Ὀλ. Α, 1. — Μέσον: **σκοποῦμαι** (μέλλ. σκέφομαι, ἀόρ. ἔσκεψάμην, πρκμ. ἔσκεμμαι) 1) μετ' αἰτ.: α) σκέπτομαι περὶ τίνος ἐκ τῶν προτέρων· **ἔσκεμμένος χρήσιμόν τι** προεσκεμμένος, προμελετημένος, ἵνα προτείνῃ κάτι τι χρήσιμον· β) ἔχω ὑπ' ὄψει τι· Ὀλ. Β, 12· γ) ἐξετάζω τι· **(τὰ πράγματα) μετ' ἀληθείας** συμφώνως μὲ τὴν ἀλήθειαν (ὅπως ἀληθῶς συνέβησαν)· Ὀλ. Β, 4· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: σκέπτομαι· Ὀλ. Α, 14· 3) **ἐκ τίνος** συμπεραίνω ἐκ τίνος· Ὀλ. Β, 17.

σπουδάζω περὶ τι προθύμως ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

στρατεύομαι ἐκπληρῶ τὴν στρατιωτικὴν μου ὑπηρεσίαν.

στρατηγοί, κατ' ἔτος ἐξελέγοντο δέκα **στρατηγοί** ἔχοντες τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ πεζικῷ· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τούτων ἦσαν οἱ δέκα **ταξίαρχοι** ἐκλεγόμενοι ἕκαστος ἐξ ἐκάστης φυλῆς. Τὴν δ' ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ ἵππικῷ εἶχον οἱ δύο **ἵππαρχοι** ἐκλεγόμενοι ἐξ ἀπάντων τῶν πολιτῶν· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἵππάρχων ἦσαν οἱ δέκα **φύλαρχοι**.

στρατηγοῦμαι ὑπὸ τίνος διευθύνομαι ὑπὸ τίνος (ὡς ὑπὸ στρατηγοῦ). **τὰ στρατιωτούμενα** τὰ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ πραττόμενα, αἱ πράξεις τοῦ στρατηγοῦ.

στρατιωτικός· χρήματα στρατιωτικά χρήματα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. (Θ) Δημοσθένης ἐννοεῖ τὰ **θεωρικά**, δηλ. τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ δημαγωγοῦ Κλεοφῶντος (422) διενέμοντο κατὰ τὰς ἐορτὰς εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τὸ θέατρον εἰσόδου καὶ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἐορταῖς. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐπληρώνοντο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων εἰσπράξεων· ἐν καιρῷ ὅμως πολέμου ὠρίζετο διὰ νόμου νὰ δαπανῶνται ταῦτα εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Ἄλλ' ὅτε διητύθιεν τὰ πράγματα τῶν Ἀθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 361) ὁ Εὐβουλος, ἠκυρώθη ὁ νόμος οὗτος καὶ ἔκτοτε κατ' ἔτος, εἴτε εἰρήνη ἦτο εἴτε πόλεμος, διενέμοντο τὰ περισσεύματα εἰς τὸν λαὸν ὡς **θεωρικά**.

στρέμμα ἐξάρθρωσις, στραγγούλισμα.

συγκροτῶ γυμνάζω· **συγκεκροτημένος τὰ τοῦ πολέμου** καλῶς γυμνασμένος εἰς τὰ πολεμικά.

συγχωρῶ παραχωρῶ.

συλλαμβάνω (μετὰ δτι. προσωπ.) λαμβάνω μέρος μετὰ τινος ἄλλου, βοηθῶ τινα.

συμμαχικός· τὰ συμμαχικά (πράγματα) οἱ σύμμαχοι.

συμμορίαί ὀργανωμένοι πολιτικοὶ ὁμάδες· **κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε**, τὸ κατὰ συμμορίας φορολογικὸν σύστημα, ἕπερ ἐψηφίσθη τὸ 378/7, ἦτο τοιοῦτόν τι· οἱ ὑπόχρεοι νὰ εἰσφέρουν εἰσφορὰς κατενέμοντο εἰς συμμορίας — ἄγνωστον πόσας —, ἐκάστης τῶν ὁποίων προΐσταντο δύο, ὁ ἡγεμὼν καὶ ὁ ἐπιμελητής, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν πλουσιωτάτων· εἰς τὰς συμμορίας κατενέμοντο πολλοὶ ἢ ὀλίγοι ἀναλόγως τῶν εἰσφορῶν, τὰς ὁποίας εἰσέφερον, οὕτως ὥστε ἐξ ἐκάστης αὐτῶν εἰσεπράττετο τὸ αὐτὸ περίπου ποσὸν χρημάτων. Τὴν πρώτην τάξιν τῆς τιμῆσεως ἀποτελοῦν οἱ 300 πλουσιώτατοι, κατανεμημένοι εἰς πάσας τὰς συμμορίας· οὗτοι, ἵνα θέτουν ἀμέσως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου τὰ ποσά, τῶν ὁποίων τοῦτο εἶχεν ἀνάγκην, ἐπλήρωνον προκαταβολικῶς τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς, κατόπιν δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀναλογούντος εἰς αὐτοὺς μέρους εἰσέπραττον τὸ ὑπόλοιπον αὐτοὶ παρὰ τῶν συμμοριῶν τῶν· ὡς προκαταβάλλοντες δὲ τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς ἦσαν οἱ 300 οὗτοι πανίσχυροι καὶ ἤγον καὶ ἔφερον τοὺς λοιποὺς συμμορίας.

συμπαραθέω τρέχω ὁμοῦ παραπλεύρως.

συμπλέκομαι ἐπὶ πολέμου· ἐκρήγνυμαι.

συμπονῶ 1) ὑφίσταμαι μαζί τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ πολέμου)· Ὁλ. Β, 2· 2) συνεργάζομαι· ἄλλο οὐδ' ὀτιοῦν συμπονῶ εἰς τίποτε ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρὸν, δὲν συνεργάζομαι.

συμφέρει τί τινι εἶναι τι συμφέρον (ὠφέλιμον) εἰς τινα, ὠφελεῖ τί τινα· Ὁλ. Α, 1· Φιλ. Β, 12· ὡς συμφέροι ἂν ὑμῖν μάλιστα κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος παρὰ πολὺ θὰ συνέφερον εἰς σᾶς· Ὁλ. Α, 6· ἂν μὴ πεπεισμένος ὦ καὶ συνοίσειν (ὑμῖν)· Φιλ. Α, 51· οὕτως εἰδέναι συνοῖσον (= ὅτι συνοίσει, δηλ. τὸ τὰ βέλτιστα εἰπεῖν) καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι οὕτω νὰ γνωρίζω, ὅτι ἡ ἀρίστη γνώμη θὰ ὠφελήσῃ καὶ τὸν εἰπόντα αὐτήν· Φιλ. Α, 51.

συναίρομαι (= σύν τῇ τύχῃ αἶρομαι) τὰ πράγματα με τὴν βοήθειαν τῆς τύχης ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων.

συναίρω συστέλλω, περιορίζω· **συνελόντι ἀπλῶς (εἰπεῖν)** = ἴνα **συνελών τὸν λόγον ἀπλῶς εἶπω** γιὰ νὰ ὁμιλήσω συντόμως καὶ ἀπλῶς (ὀρθὰ κοφτά).

συναμφότερον τοῦτο αὕτη ἡ δύναμις ἡ Μακεδονικὴ συνηνωμένη (μετὰ τῆς τῶν Ὀλυνθίων).

συναναλίσκω· **συνανήλωσε** (γνωμκ. ἀόρ.) καὶ τὸ **μεμνήσθαι τὴν χάριν** μαζί με τὰ χρήματα (τὰ ὅποια ἔλαβε) ἀποβάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας.

σύνειμι συναναστρέφομαι· **οἱ συνόντες** οἱ μετέχοντες εἰς κάποιαν συναναστροφὴν (τὰ διάφορα πρόσωπα μιᾶς συναναστροφῆς).

συνίημι ἐννοῶ.

συνίσταμαι 1) ὀργανοῦμαι· τὰ πράγματα **συνίστανται ὑπ' εὐνοίας** ἢ σύστασις μιᾶς συμμαχίας προέρχεται ἐξ (ἀμοιβαίας) ἀγάπης· Ὀλ. Β, 9· 2) εἶμαι ἐν τῷ γίνεσθαι· **συνίσταται τὰ πράγματα** τὰ πράγματα εἶναι ἐν τῷ γίνεσθαι· θολώνει ὁ πολιτικὸς ὀρίζων, συσσωρεύονται τὰ νέφη· Φιλ. Β, 35.

σύνοιδα ἐμαυτῷ 1) μετ' αὐτ.: **συναισθάνομαι τι**· 2) μετὰ μτχ. **συναισθάνομαι** ὅτι.

συνοίσειν τοῦ **συμφέρι**.

συνοῖσόν, βλ. **συμφέρι**.

συνορῶ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν.

σύνταξις τάξις, διακανονισμός· **μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα** μία τάξις (μία διάταξις τῶν πραγμάτων) νὰ ὑπάρχη ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λήψιν τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

συντάττω κατὰ τινος συστηματικῶς διευθύνω κατὰ τινος.

συστῆ, τοῦ **συνίσταμαι**.

σφαλερὸς οὐχὶ σταθερὸς.

σῶζω 1) διασῶζω, διαφυλάττω· Ὀλ. Α, 11· 2) ἀνορθώνω· **Φωκέας σῶζει** σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ τοὺς Φωκεῖς (διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἑλλατείας, ἡ ὅποια θὰ ἰσοδυναμίει πρὸς πολιτικὴν ἀνόρθωσιν τῶν Φωκέων).

Τ

τὰ μὲν... τὰ δὲ... τὰ δὲ ἄλλοτε μὲν... ἄλλοτε δὲ... ἄλλοτε δέ.

τακτὸς ὠρισμένος.

ταλαιπωρῶ ταλαιπωροῦμαι.

ταμίαι οικονομικοὶ ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ταμείουσιν
τῶν εἰσπραχθέντων καὶ διαθεσίμων χρημάτων.

τᾶν ἄκλιτον μόριον ἐν τῇ φράσει ὦ τᾶν φίλε μου.

ταξίαρχοι, βλ. στρατηγοί.

ταράττομαι περιέρχομαι εἰς ἐσωτερικὰς ταραχάς.

ταύτη, βλ. οὗτος.

ταυτόν = τὸ αὐτὸ· μὴ πάθητε ταυτόν ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπά-
θετε)· ὁ Δημοσθ. διὰ τοῦ ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε) ὑπο-
νοεῖ τὰς ἀπολείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας
καὶ ἄλλων, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.

ταχύς· τὸ οὐδ. ταχὺ ὡς ἐπίρρ.: οἱ «ταχύ» καὶ «τήμερον» εἰπόν-
τες = ὅσοι ἂν εἴπωσι «ταχύ» καὶ «τήμερον». — Ὑπερβλ.
τάχιστος· τὴν ταχίστην (δηλ. ὁδὸν) ὡς ἐπίρρ.: τάχιστα.

τεθναῖσι τῷ δέει εἶναι πεθαμένοι ἀπὸ τὸν φόβον, φοβοῦνται (τὰς ἀπο-
στολάς αὐτὰς) σὺν τῷ Χάρω.

τελευταῖος· τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρ.: τὰ τελευταῖα πρῶην τελευ-
ταῖον πρὸ ὀλίγου.

τελευτῶ εἰς τι καταλήγω εἰς τι.

τέλος δαπάνη, ἔξοδον.

τέως 1) μέχρι τοῦδε· Ὀλ. Α. 7· 2) = ἕως ἐφ' ὅσον· Ὀλ. Β. 21
τηλικούτος 1) τόσον μέγας· Ὀλ. Α, 9· 2) τόσον μικρός· ἐπειδὴν
διδάξω, διότι (= διατι) οἶμαι τηλικαύτην τὴν δύναμιν ἀπο-
χρῆν.

τηνικαῦτα τότε.

τιθημι 1) μετ' αἰτ. καὶ γνκ. κατηγορηματικῆς: ἀποδίδω (καταλογίζω)
τι εἰς τι· Ὀλ. Α, 10· 2) μετὰ δύο αἰτ.: θεωρῶ τι ὡς τι· τὸ μήτε
πεπονθέναι (ἡμᾶς)... θείην ἂν εὐεργέτημα τῆς παρ' ἐκείνων
εὐνοίας (προερχόμενον ἐκ τῆς εὐνοίας ἐκείνων, δηλ. τῶν θεῶν).

Τιμόθεος υἱὸς τοῦ Κόνωνος, ἐπιφανῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων· ἔχων
τὴν ὑποστήριξιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα ἐπολέμησε
τὸ 364 κατὰ τῶν Ὀλυνθίων καὶ ἀφῆρσεν ἀπ' αὐτοὺς τὰς πόλεις
Ποτειδαίαν καὶ Τορώνην.

τις, τι· 1) μέγας τις, σημαντικός· Ὀλ. Β, 1, 14· Φιλ. Β, 12· 2) μετ' ἐπιθ.: λίαν, πολύ· **δύσκολός τις ἄνθρωπος.**

τίς, τί· τὸ οὐδ. **τί** ὡς ἐπίρρ.: πῶς, διατί· μετὰ μορίου : **τί δήποτε** διατί ἄραγε.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν σύνδ. συμπερασματκ.: δι' αὐτὸ ἀκριβῶς, λοιπόν.

τόπος γεωγραφικῆ θέσεως· ἐν τῷ πληθ. **τόποι** ὄχυραὶ θέσεις.

τραχύς εἶμι ἀγανακτῶ.

τρέπομαι τρέπω μὲ τὸ μέρος μου (πρὸς ὄφελός μου)· **(μὴ) τρέψηται καὶ παρασπάζεται τι τῶν ὄλων πραγμάτων.** μήπως τρέψῃ μὲ τὸ μέρος του (πρὸς ὄφελός του) καὶ παρασύρῃ σπουδαῖόν τι σημείον τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

τριήραρχος ὁ ἀναλαμβάνων νὰ ἐξοπλίσῃ τριήρη, τὴν ὁποίαν παρελάμβανε παρὰ τῆς πόλεως.

τριηραρχῶ ἐξοπλίζω τριήρη (εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου)· **τοῖς δὲ** (δηλ. τοῖς εὐπόροις καὶ τῇ μεσαίᾳ τάξει τῶν πολιτῶν) **ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν.**

τροφή 1) διατροφή, συντήρησις· Φιλ. Α, 28· 2) σιτηρέσιον· Φιλ. Α, 19.

τυραννίς· ὡσπερ ἓκ τυραννίδος ὑμῶν ὡσάν νὰ ἦσαν τύρανοι ὑμῶν.

τύχη· τὸ τῆς τύχης ἢ τὰ τῆς τύχης ἢ τύχη.

Υ

ὑβρίζω (συμπερι)φέρομαι ἀθθαδῶς.

ὑβρις 1) ἀθθαδεῖα, θρασύτης· Φιλ. Α, 3, 37· 2) ὑπεροψία· Φιλ. Β, 30· 3) προσβολή· Ὀλ. Α, 27.

ὑβριστής ὑπερόπτης καὶ ἀλαζών.

ὑπάγομαι ἐξαπατῶμαι.

ὑπάρχω 1) ἀρχίζω· πθτκ. **τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηρεγμένα** αἱ εὐεργεσίαι, αἱ ὁποῖαι ἔχουν γίνεαι εἰς ἡμᾶς αὐτοπροαιρέτως ἐκ μέρους τῶν θεῶν : αἱ εὐεργεσίαι, τὰς ὁποίας οἱ θεοὶ αὐτοπροαιρέτως μᾶς ἔχουν κάμει· 2) ὡς καὶ νῦν, **ὑπάρχω· τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην (χώραν) καρπούμενοι** τὴν χώραν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἔχετε καὶ ἡ ὁποία (κληρονομικῶς) σᾶς ἀνήκει· 3) ἀρκῶ· Φιλ. Α, 37· 4) μετὰ μτχ. ὡς περίφρασις : **ἐθέλοντας ὑπάρχειν**

= ἐθέλειν· 5) ἀπροσ. ὑπάρχει = ἔξεστι· ὑπάρχειν ὑμῖν χειμαδίῳ χρῆσθαι.

ὑπηργμένων, πθκ. πρκμ. τοῦ ὑπάρχω (βλ. τὸ ρ.).

ὑπὲρ μετὰ γνκ.: 1) διὰ τὸ καλὸν τινος, πρὸς ὄφελός τινος Φιλ. Β, 1·

2) πρὸς δῆλωσιν αἰτίας· διὰ τι· ἢ ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ ἢ διὰ τὰ κακῶς γενόμενα καταισχύνη· 3) = περὶ μετὰ γνκ.: Ὀλ. Β, 1, 3· Φιλ. Α, 1.

ὑπερβαίνω παρέρχομαι, παραλείπω· ὑπερβαίνω τι τῷ λόγῳ ἀποσιωπῶ τι ἐν τῷ λόγῳ· καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται (ταῦτα) καὶ τῇ πραγματικότητι (ὅπως δηλ. καὶ ὁ ρήτωρ) θὰ ὑπερπηδήσῃ ταῦτα (θὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν, νὰ μὴ ἔχουν γίνεи).

ὑπερεκπλήττομαι· οἱ ὑπερεκπεπληγμένοι τὸν Φίλιππον οἱ μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσβλέποντες τὸν Φίλ.

ὑπέχω δίκην τιμωροῦμαι.

ὑπὸ μετὰ γνκ.: ἔνεκα.

ὑπόθεσις βάσις.

ὑπολαμβάνω 1) σχηματίζω γνώμην (περὶ τινος)· Φιλ. Β, 9· 2) νομίζω, θεωρῶ· Φιλ. Β, 17.

ὑπομένω μετ' ἀπρμφ. : δέχομαι νά· οὔτε αὐτὸς ἂν ὑπέμεινα πρεσβεῦειν οὔτε ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἐδεχόμην ν' ἀποτελέσω μέλος τῶν (πρὸς τὸν Φίλ.) πρεσβειῶν· πρὸς τὸν Φίλ. ἀπεστάλησαν δύο πρεσβεῖαι τῶν Ἀθην.: ἡ πρώτη, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὰ πράγματα πρὸς συνομολόγησιν εἰρήνης καὶ συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλ., ἡ δὲ δευτέρα, διὰ νὰ κυρωθῇ ἡ εἰρήνη διὰ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Φιλ.· καὶ εἰς τὰς δύο πρεσβεΐας ἔλαβε μέρος ὁ Δημοσθένης.

ὑπόπτως ἔχω πρὸς τινα ὑποπτεύω τινά, δυσπιστῶ πρὸς τινα.

ὑποστέλλομαι 1) ἐκ φόβου συστέλλομαι· Φιλ. Α, 51· 2) ἀπὸ φόβον ἀποφεύγω νὰ ὀμιλήσω· Ὀλ. Α, 16.

ὑστερίζω καθυστερῶ· ὑστερίζω ἀπάντων καθυστερῶ εἰς ὅλα (ὥστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπωφελοῦμαι παρουσιαζομένην τινὰ εὐκαιρίαν).

ὑστερίζω τῶν καιρῶν φθάνω ἀργά διὰ τὰς περιστάσεις, δὲν ἐπωφελοῦμαι τὰς εὐνοϊκὰς περιστάσεις.

Φ

φαίνομαι (πρκμ. πέφνηα) παρουσιάζομαι.

φαῦλος μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου.

φenaκίζω άπατώ.

φημί βεβαιώ.

φιλοπραγμοσύνη άκατάπαυστος ένασχόλησις εις πολλά.

φιλοτιμία φιλοδοξία· **φιλοτιμία τινά άπωθώ** από φιλοδοξίαν άπομακρύνω τινά (άπό πλησίον μου)· Όλ. Β, 18· 2) **δόξα** Όλ. Β, 3· **ή άπό τούτων (γιγνομένη)** ή εκ τούτων τών κατορθωμάτων (του Φιλ.) προσερχομένη· Όλ. Β, 16.

φροντίζω (μετά γνκ.) σκέπτομαι διά τι· **φροντίσαι ήμᾶς τών λοιπών** (ούδ.) να σκεφθώμεν δι' ό,τι μᾶς ύπολείπεται εκ της τύχης· ό Δημοσθ. έννοεί τά πλεονεκτήματα, τά όποία θά έχουν οί Άθην. εκ τής μετά τών Όλυθίων συμμαχίας.

φρονώ σκέπτομαι.

φυλάττω περιμένω.

φύομαι· πρkm. **πέφυκα** είμαι εκ φύσεως· **πολύ ρᾶον πέφυκε** (τό **φυλάττειν** (τούς ανθρώπους) πάντα έχοντας (κάθε πράγμα, όταν τό έχουν) **ή** (τό) **κτήσασθαι** (πάντα μη έχοντας).

φύσις· **ή φύσις τών ευ φρονούντων έν αύτῇ κέκτῆται** οί συνετοί άνθρωποι εκ φύσεως έχουν μέσα των **φύσιν** έχον **έστι** = **έχει φύσιν** είναι φυσικόν.

Φωκικός πόλεμος· ούτος έξερράγη τό 355 και διήρκεσε μέχρι του 346· εις αυτόν, όφειλόμενον κυρίως εις την έχθραν τών Θεσσαλών και Θηβαίων κατά τών Φωκέων, άφορμήν έδωκεν ή εις τούς τελευταίους άποδιδομένη κατάληψις τόπων τινών εκ τών άνηκόντων εις τό ιερόν τών Δελφών.

φωρῶμαι άποκαλύπτομαι, ξεσκεπάζομαι.

X

χαίρω τοίς αύτοίς εύρίσκω εύχαρίστησιν εις τά ίδια πράγματα.

χαλεπός δυσάρεστος· **πολλά και χαλεπά**· διά τούτων ό Δημοσθένης έννοεί την εισφοράν, την άυτοπρόσωπον έστρατεϊάν κ.τ.τ.

χάρις εύχαρίστησις· **ή τών λόγων χάρις...** **έργω ζημία γίγνεται** οί εύχάριστοι (διά τό περιεχόμενόν των, οί άποκρύπτοντες δηλ. την άληθῆ τών πραγμάτων κατάστασιν) **λόγοι...** πράγματι καταλήγουν εις βλάβην· **πρός χάριν λέγω** όμιλώ προς εύχαρίστησιν τών άκροατών μου.

χειμάδιον χειμαδιό.

χείρ· οί ὑπό χεῖρα οἱ ὄντες ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός.

χειροτονῶ τι δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν ψηφίζω τι **χειροτονήσετε** (ἀντὶ προσκτ.: **χειροτονήσατε**), δηλ. ἃ ἐγὼ γέγραφα (= τὴν πρότασίν μου).

χορηγός ὁ καταβάλλων τὴν δαπάνην πρὸς κατάρτισιν χοροῦ διὰ τὸ θέατρον.

χρῶμαι 1) μετὰ δτκ.: α) κάμνω καλὴν χρῆσιν τινος, ἐπωφελοῦμαι τι **χρῶμαι τοῖς πράγμασι** ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις· ἂν βουλώμεθα **χρῆσθαι** (αὐτῇ, δηλ. τῇ συμμαχίᾳ)· β) ἔχω τι· Ὀλ. Α, 14· γ) κανονίζω τι· Φιλ. Β, 7· δ) ἔρχομαι εἰς σχέσεις μετὰ τινος· Ὀλ. Β, 7· ε) **χρῶμαι στρατοπέδῳ** διατηρῶ στρατόπεδον· ζ) **οἱ ὀρθῶς πολέμῳ χρώμενοι** οἱ θέλοντες νὰ διεξαγάγουν ἐπωφελῶς ἓνα πόλεμον· 2) μετὰ δτκ. καὶ αἰτ. (συστοίχου): ἃ **χρήσεται** (= τίνα **χρῆσιν** [= πῶς] **χρήσεται**) **τῇ δυνάμει**.

χωρία ὄχυρα θέσεις.

χωρὶς χωριστά· οἱ χωρὶς οἰκοῦντες οἱ κατοικοῦντες χωριστά (ἀπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε κυρίουσ των), δηλ. οἱ ἀπελεύθεροι.

Ψ

ψηφίζομαι· πρὸς τὰς ἐλπίδας... ἐψηφίσασθε ἐψηφίσατε ἀποβλέποντες εἰς τὰς ἐλπίδας (τὰς ὁποίας ἐνέβαλον εἰς σᾶς οἱ πρέσβεις περὶ τῶν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν).

Ω

ώρα 1) ἐποχὴ τοῦ ἔτους· Ὀλ. Β, 23· 2) ἡ καλὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δηλ. τὸ ἔαρ)· Φιλ. Α, 32.

ὡς 1) ἐπίρρ.: α) καθὼς· **ὡς ἐπιὼν** ὡσάν ἐξ ἐφόδου· τὸ πλήρες θά ῆτο· οὕτως **ὡς ἀναιρεῖται** τις **ἐπιὼν**· τὰ μὲν **ὡς ἂν ἐλών** **τις ἔχοι** = τὰ μὲν (ἔχει) **ὡς τις ἔχοι ἂν** (αὐτὰ) **ἐλών πολέμῳ**· κατ' ἔννοιαν· ἄλλα μὲν κατέχει διὰ τῆς βίας· **ὡς οὐκ ἔδει** ὅπως δὲν ἔπρεπε (κατ' ἔννοιαν· δυστυχῶς)· β) μετ' ἐπίρρ. θετικῶν βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ· **ὡς ἀληθῶς** πράγματι, τῷ ὄντι· **ὡς ἐτέρως** ὅλως διαφορετικὰ· **ὑπολαμβάνω** **ὡς ἐτέρως** σχηματίζω γνώμην ὅλως διαφορετικὴν· **ὡς ἄλλως** ὅλως διαφορετικὰ· μάτην· γ) **ὡς τὰ πολλὰ** ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, συνήθως· 2) σύνδεσμος α) αἰτλγ.: διότι· Ὀλ. Α, 3, 28· β) συμπερασμτ. = **ὥστε**· τίθεται μετὰ τοῦ ἦ

ὡς β' ὄρος συγκρίσεως· ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἶποι = ἢ ὥστε τῷ λόγῳ (τινά) ἂν εἰπεῖν· 3) μετ' ἀπρμφ. περιορίζει κάπως ἰσχυρισμόν· ὡς ἔπος εἰπεῖν γιά νά πῶ ἔτσι· οὐδέν ὡς ἔπος εἰπεῖν σχεδόν οὐδέν· ὡς ὑπομνήσαι διὰ νά ὑπενθυμίσω : πρὸς ὑπενθύμισιν· 4) μετὰ μτχ. : ὡς ἐγνώκωτων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων διότι κατὰ τὴν γνώμην μου ἔχετε γνωρίσει καὶ ἔχετε πεισθῆ (περὶ τούτου, ὅτι δηλ. πρέπει νά θέλετε νά πράττετε τὰ δέοντα)· ὡς πάντα ταῦτ' εἰδῶς ὡς ἐάν ἐγνώριζεν ὅλα ταῦτα (δηλ. τὰ μυστικά σχέδια τοῦ Φιλίππου)· 5) ἐμφαντικὸν ἐπιφώνημα· πόσον· Ὀλ. Α, 14· Φιλ. Α, 3· 6) πρόθεσις : πρὸς, εἰς· ὡς τούτους... ὡς ἐκείνους εἰς τοῦτο τὸ πολιτικὸν κόμμα... εἰς ἐκεῖνο τὸ κόμμα. ὥσπερ ἂν εἶ (ἐλλειπτικῶς) : ὥσπερ ἂν εἶ πολεμοῦντες τύχοιτε = ὥσπερ ἂν ἐναντιωθεῖητε, εἶ πολεμοῦντες (Φιλίππῳ) τύχοιτε.
 ὥστε (μετ' ἀπρμφ.) = ἐφ' ᾧτε (μετ' ἀπρμφ.) ὑπὸ τὸν ὄρον νά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Δημοσθένους λόγοι	Σελ.	1 - 91
1. Είσαγωγή.	»	7 - 9
2. Κείμενον	»	11 - 51
α) Α' Όλυνθιακός.	»	11 - 19
β) Β' Όλυνθιακός.	»	19 - 27
γ) Α' κατά Φιλίππου	»	28 - 41
δ) Β' κατά Φιλίππου	»	42 - 51
3. Λεξιλόγιον	»	53 - 91

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΣΤ΄, 1970 (V) - ΑΝΤΙΤΥΠΑ 85.000 - ΣΥΜΒΑΣΙΣ 2 000/4,4.70

Έκτύπωσης : ΚΟΥΣΕΝΤΟΣ - ΠΡΙΦΤΗΣ - ΔΑΒΕΡΩΝΑΣ - Βιβλικοδ. : ΑΘ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

